

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

SCLOVENECC

Počitnice

Veselite s počitnicami nam je v letošnjem poletju nekoliko pokvarjeno. Sončne pege so bojala vzrok, da naše lepo poletno vreme kaže nekoliko preveč deževnih peg in razmeroma mnogo dežja. Jutra so postala hladna in večeri že kar diše po septembru. Toda kljub vsemu je sonca, toplega zlatega poletnega sonca še vedno za potrebo in so končno prav imeli vsi tisti optimisti, ki nad soncem niso zdvajali, temveč so kljub pegam in meglam korajžno nastopili svoj delopust in odšli na izlete. Z njimi se doma vesele tisti, ki so se že vrnili z dopusta in uživajo v spominih in oni, ki se nanj še le pripravljajo. Tudi ti bi se radi ujeli nekaj sonca in ogoreli, hoteli bi si nabrati svežega zraka v prosti naravi in vsaj nekaj vonja polja in travnikov vzeti s seboj za delovno mizo po pisarnah. Naj bodo delovni prostori po mestih drugače še tako lepi, vendar jim navadno manjka sonca, luči in zraka. Treba je torej iti za soncem in si nabrati sončnih spominov, da more od njih človek živeti v mrakolovni jesenskih in zimskih dneh. In končno je res lepo, če more človek vsaj nekaj tednov živeti kot svoj gospod, ne da bi ga priganjala ura in delo.

Razni ljudje si napravijo počitnice na različne načine. Kdor je lastnik udobnega avtomobila, more zanj biti velik užitek, ako pobere svojo ljubo družinico in jo popelje ogledat si lepote naše zemlje. Toda velika večina je navsezana na železnico, ki nas povede na svežejši zrak proti planinam ali doli k morju, kjer je toplote in sonca v izobilju. Drugi si izberejo kopališče, da zdravijo kako svojo staro nadlogo ali pa se vsidrajo v mirnem podeželskem zatočišču, srečni, da so daleč od ljudi in dnevnih skrbi. Vsak po svoje, kakor more in kakor mu prija! Mladi, zdravi ljudje se ne navežejo radi na en samcat kraj. Vzamejo kolo in križarijo veselo okrog, najraje v malih skupinah, vržejo se v napol nomadsko življenje in tabore vsak dan v drugem kraju. Veselje, petje in smeh so pri njih v gosteh. Ne mala priljaga, ne vreme ne kraj, kjer bodo prenočili, jim ne dela skrbi. Večkrat prevozijo daljave, ki bi delale čast avtomobilistom in povsod oznanjajo pomlad svoje zdrave mladosti. Toda ti vandrovc na kolesih še daleč niso izpodrinili izletnika pešca, ki v težkih okovankah, z velikim nahrbtnikom in palico v roki, prodira v božji svet. Sicer je tempo časa že marsikaj odpravil. Pri sedanjih brzinah, s katerimi se gibljemo, je pešec postal skoraj že starodaven. Vendar se nam zdi, da si je on izbral najboljše in najlepše načine počitniškega življenja, ki obogatijo človeku duha in srce. Hodi po hribih ali dolinah, le na ta način boš bolje spoznal zemljo in ljudi, le tebi se bo narava razodela v svojih najglobljih skrivnostih. Lepo razviti turizem po naših gorah kaže, da smisel za romantiko med Slovenci nikakor ne uisih. Obraz slovenske zemlje z belimi cerkvicami na višavah nam priča, da je slovenski človek že od davna iskal sredi krasot narave tudi počitka in miru za svojo dušo in da je doživljal, kako ga stvarstvo vodi k Stvarniku.

Vsakdo si seveda ne more tako urediti življenja, da bi počitnice posvetil izključno le sebi in svoji negi. Je tu morda družina, ki ima enake želje in potrebe. Pa se iznajdljivi znajdejo tudi v taki situaciji. Seveda ni misliti na bogata letovišča in svetovna kopališča. Toda kar dobro jim gre tam kje na Dolenjskem ali v Poljanski dolini: oča v dokolenkah, gologlav in s kratko pipo v ustih, okrog sebe pa ženo in otroke, ki nabirajo borovnice, jagode, maline, zbirajo kamne, žuželke in love metulje. Veselje in užitek teh ljudi je vsaj tako veliko, kakor onih, ki se vozijo v svetovna kopališča ali ne vem na kakšno riviero. Cela slovenska zemlja je čudovito letovišče za človeka, ki ljubi naravo. Povsod najdeš bistre vode in gozdni hlad, prijetna naravna kopališča in sončne jase, snažna stanovališča in domačo postrežbo. Toda treba je imeti ljubezen do narave in ljubezen do ljudi, sredi katerih živiš, da odneseš prijetne spomine in jih tudi za seboj pustiš.

Drugače ko mladina si uredi svoj počitniški čas stari ljudje. Zanimivo jih je opazovati na železnicah, ko navadno le za nekaj dni potujejo h kakemu sorodniku, poročeni hčerki ali sinu. To je zanje veliko potovanje, zvezano z velikimi pripravami in mnogimi skrbmi, ki jih spremljajo ves čas do povratka. Posebno živahno se znajo zaposliti stare mame, ki v tej dobi vse čute materinstva morejo razvijati le še na svojem močičku, ki svojim ženicam navadno postanejo zadnji, včasih tudi edini — otroci. Može tovariški in potrpežljivo prenašajo na takem počitniškem potovanju neprestane opomine svojih skrbnih družic: ne sedeti pri odprtem oknu, ne preveč kaditi, ne piti mrzle pičice, ne se namazati s namazanim kruhom. Tako razumejo te skrbne matrone pilotirati svojega moža in ga obvladati ali z dobroto ali z zvijačo ali s pomočjo ženskega terorja, kamor se prevleka skrbljivost rada sprevrže. Toda za vsemi temi malimi nadležnostmi je vendar le ena sama velika dobrota in odraz usodne življenjske povezanosti, kar moške tudi vedo in bi ne mogli več živeti, ko bi jih enkrat več ne bilo. Lahko boljše polovica tudi dvajsetkrat vpraša, kdaj bodeta dospela, vsakokrat bo on pokroviteljsko potegnil svojo uro in strokovnjaško napovedal čas. Tak popotni par je v železniškem vozu otok, na katerem se nihče ne sme izkrcati. Prijazna sta in rada pripovedujeta, odkod in kam in da gresta k hčerki, ki je dobro poročena in ima že toliko otrok. Tudi razlovedna sta kot stari ljudje sploh in poizvedujeta to in ono od svojega eobesednika. Toda dosti več ne; vase ne dasta vpogleda, ker ju je dolgo življenje in bridke izkušnje naučilo, da ne zaupata sočloveku. Taki pare Filemona in Baucis često srečujemo sedaj v poletnih dneh, ki nas obenem spominjajo na bežno spremembo časa, na betežnost starih let in da za pomladjo in poletjem neizbežno pride jesen. Imamo pa tudi ljudi, ki nikdar ne potujejo, ki ne gredo nikoli na počitnice. Pri mnogih je vzrok pomanjkanje sredstev. Sami bi morda še utegnili, ne morejo pa deliti istega veselja s številno družino in tako vsi rajši ostanejo doma. Drugi si ne privoščijo oddiha v prosti na-

Japonska dolži Rusijo, da pomaga organizirati kitajski odpor

Prvi veliki boji severnozapadno od Peipinga

Tjencin, 11. avg. TG. United Press poroča, da je predstavnik japonske vlade v Tjencinu včeraj javno obdolžil sovjetsko Rusijo, da je kršila nevtralnostno zadržanje v kitajsko-japonskem sporu in da zna to imeti daljnosežne posledice. Japonski predstavnik je dejal, da je japonska vlada obveščena o prihodu 200 sovjetskih častnikov v pokrajino Čahar, kjer so prevzeli vodstvo kitajskih vojaških oddelkov z namenom, da jih organizirajo in popeljejo v boj proti Japoncem. V Čaharsko pokrajino je prišlo tudi veliko komunističnih agentov, ki so se kar razlili po vsej pokrajini in dvigajo med ljudstvom upor proti Japoncem.

Rdeči maršal Blücher v Ulan-Batorju, prestolnici Mongolije

London, 11. avg. TG. Tukajšnja »Morningpost« javlja iz Moskve, da se je maršal Blücher vrnil v Ulan Bator, prestolnico Zunanje Mongolije, kjer je sedež enega dela sovjetskega generalnega štaba vzhodnosibirske armade. Pred svojim odhodom na Daljni vzhod je imel rdeči maršal daljša posvetovanja s Stalinom in drugimi vodilnimi člani sovjetske vlade. Maršal Blücher je odpotoval iz Moskve v letalu tako tajno, da nihče o odhodu ni imel pojma. Naslednji dan so odšli iz Moskve tudi vsi višji poveljniki vzhodnosibirske armade, ki so zadnje mesece tudi bili v Moskvi. Vsi so že prišli v kraje, kjer so njihova službena mesta. O vsebini vojaških posvetovanj na Kremlju ni nič znanega. Zelo verjetno pa je, da so bili razgovori posvečeni položaju, ki je nastal na Daljnem vzhodu vsled japonsko-kitajske napetosti. Takoj drugi dan po svojem prihodu v Ulan Bator je maršal Blücher odredil velikansko vojaško parado, pri kateri je posadki slovesno izročil »darilo moskovske vlade mongolskim bratom.« Darilo obstoji iz treh težkih in šest lahkih topovskih baterij in 200 težkih strojnica. Po vojaški paradi je maršal Blücher odletel v Nanking, kjer je imel kitajski vladi izročiti neko posebno obvestilo sovjetske vlade. »Morning Post« pristavlja, da so začeli odhajati iz evropske Rusije v Sibirijo veliki vojaški transporti.

Kitajci napadajo

Tjencin, 11. avg. b. V Tjencin je prišel tudi japonski general Sagaki, načelnik generalnega štaba japonske armade na kitajski celinii (kvantunska armada). Z njim je prišla tudi 4. japonska divizija. Peta bo izkrcana v par dneh. Vsega name-rava Japonska poslati v Severno Kitajsko 14 divizij. Japonske čete se bodo zbrale na železniški progi Tjencin-Suijan. Poveljstvo nad to japonsko »ekspedicijsko« armado bo baje prevzel general Terauchi, svoječasi vojni minister, ali pa general Koiso, ki je dosedaj poveljeval japonskim četam v Koreji.

»United Press« poroča, da so med Kalganom in Peipingom kitajske čete nepriakovano napadle in da se je med njimi in japonskimi motoriziranimi četami razvil hud boj. Japonci so takoj poslali iz Peipinga večje število oklopnih bojnih vozov proti bojni črti, da zaustavijo kitajske napade. Kitajci so med tem zasedli Nankav, ki ga Japonci z letali bombardirajo. Tudi južna kitaj-

ska armada, ki jo je maršal Čankajsek poslal proti severu in ki je že vkorakala v Hopej, je prešla k napadu. Japonci cenijo, da je Kitajcev kakšnih 12 divizij. Njihov namen je napasti Peiping tudi s juga in ga zasedi. Dve kitajski diviziji korakata proti Kalganu.

Vojni minister Japonske general Sugijama je izjavil, da je »položaj postal silno resen, ker Kitajci svoje besede niso držali. Japoncem je potrpežljivost pošla. Položaj je resen.«

Sangaj, 11. avg. AA. Havas: Po vesteh iz Poatingfuja so kitajske čete odbile napad 3000 japonskih konjenikov pri postaji Čajkupet, ki je 30 km zahodno od Kalgana. Najbrž so Japonci hoteli presekati železniško progo, ki veže Peiping in Čuijan, da bi tako lahko nemoteno zasedli Čahar.

Sangaj, 11. avg. b. Davi je priplulo iz Sangaja v Wussing 20 japonskih vojnih ladij, od katerih jih je vplulo v luko 6 s topovi, ki so bili pripravljeni

za borbo. Ladje pa so se zasedrale v bližini obale brez incidenta.

Tokio, 11. avg. c. Semkaj so prispele vesti, da so se začele sovražnosti med kitajskimi in japonskimi četami pri Nankeu, ki je 50 km severno od Peipinga na progi Peiping-Sinjuan.

Sovjeti mobilizirajo?

Berlin, 11. avg. AA. (DNB.) Iz Moskve poročajo, da je izšel odlok komisarja za vojsko o vpo-klicu za odslužitev kadrskega roka. Odlok velja prvič za novince drugega rekrutnega letnika 1915 (prvi del je že pod zastavami), 2. za vse rekrutske letnike 1916, in 3. za vse novince starih rekrutskih letnikov, ki jim je bila odslužitev v kadrskem roku odgojena. Uradno utemeljujejo vpoklic tolikih novincev z novim zakonom, ki znižuje leta za odslužitev kadrskega roka.

Mussolini oznanja Sredozemski imperij Italije

Svetovno politični pomen pomorskih vaj pri Siciliji

Cattania, 11. avg. c. Danes se je Mussolini ves dan mudil v Cattaniji. Italijansko brodoge se je mudilo tam blizu in tako je Mussolini popoldne obiskal vse važnejše ustanove. Jutri pa bo obiskal še vse fašistične organizacije v okolici.

Pred ogromno množico ljudstva je na trgu pred stolnico ob 7 zvečer govoril Mussolini. V govoru se je najprej spominjal izrednih težav, v katerih je živel Sicilija v desetletjih pred fašizmom in rekel, da je sedaj konec posebnih režimov za Sicilijo in da fašizem nikdar ne bo pošiljal visokih komisarjev v Sicilijo. S politiko fašizma v Siciliji bo šla vzporedno dodelitev primerne števila milijonov za potrebe Sicilijec. Ta del je ljudstvo posebno navdušeno pozdravilo.

Zunanepolitičnega položaja se je Mussolini dotaknil samo tedaj, ko je rekel, da se bo v Cattaniji zgradila takoj vojašnica za fašistično mladino in pa sodna palača. Vse delo v Italiji gre za tem, da se zmajraj bolj poglobi in razširi vojaška priprava vsega italijanskega naroda. Zgodovina namreč dokazuje, da so narodi, ki niso znali kaj početi s svojim orožjem, kmalu postali orožje v rokah drugih narodov. Zgodovina pa tudi dokazuje, da mora narod, ki ne želi vojne, kmalu izbrati med bedo ali pa suženjstvom.

Rim, 11. avg. b. Veliki vojni manevri italijanskega vojaštva na Siciliji in obisk šefa italijan-

ske vlade Mussolinija na manevrih, ki bodo po njegovih besedah, ki jih je izrekel v Messini, le miroljubnega značaja, smatra italijanski tisk kot novo potrditev zmage in moči fašistične Italije.

«Giornale d'Italia» trdi, da bodo ti manevri pokazali, da italijanski obrambni sistem na morju in tudi na kopnem povsem varuje Italijo vsakega napada in obenem preprečuje vdor tujim silam v italijanske kolonije v Afriki. Mussolini je v svojem govoru tudi opozoril, da je Sicilija najvažnejše italijansko vojno oporišče tako za Italijo kakor tudi za kolonije.

Diplomatsko delovanje za italijansko-britansko zblizanje, ki se je pričelo pred nekaj dnevi, je ublažilo prejšnje napete odnose med obema državama, zato tudi italijanskih manevrov na Siciliji, ki so bili že prej določeni, ni smatrati kot posledico žalostnih dogodkov, ki so se v zadnjih dveh letih neprestano pojavljali v odnosih med Veliko Britanijo in Italijo, kar je vplivalo tudi na razvoj dogodkov na Sredozemskem morju. Z bližnjimi manevri na Siciliji pa hoče Italija vendarle pokazati, da je v vsakem trenutku pripravljena braniti svoje interese z lastnim orožjem. Ti manevri bodo tudi pokazali, da je bolje živeti v Italiji na Sredozemskem morju v prijateljstvu kakor pa v sovraštvu.

«Gazeta del Popolo» poudarja, da se obisku šefa italijanske vlade Mussolinija na Siciliji ne more odvzeti velik političen pomen ter piše: »Danes se na Siciliji prav tako kakor pred nekaj meseci v Libiji, manifestira ob navzočnosti Mussolinija italijanska vojna sila. To je največjega pomena za splošno sredozemsko politiko, kajti okrepitev Italije, ki se je dosegla z osvoboditvijo Abesinije, je spravlja v gibanje vse narode ob Sredozemskem morju. Pri tem ima seveda Italija iniciativo v svojih rokah. Takoj za njo je Španija, ki se v svoji lastni krvi obnavlja, ker hoče, da bo postala neodvisna. Mussolini, ustanovitelj italijanskega cesarstva, bo pozdravil na Siciliji sredozemske narode ob času, ko se italijanska mornarica, njene letalske sile in njena armada na kopnem pripravljajo za izpolnitev svoje naloge.

Mussolini, ki je največji Sredozemec, je bratnilec Španije, iskren prijatelj Egipta in priznan zaščitnik arabskih in berberskih narodov. Tako prihaja do izraza solidarnost, ki je neobhodno potrebna za ustanovitev sredozemskega političnega sistema. Tako zaključuje «Giornale d'Italia».

Atentat na predsednika katalonske vlade

Pariz, 11. avg. b. Nacionalistični »Le Jour« poroča, da je bil včeraj atentat na predsednika katalonske vlade Companisa. Policijski agent, ki ga je spremljal, je težje ranjen. Sam Companis je dobil le lahke poškodbe. Dalje poroča list, da se je v bližini postaje Sacares iztiril vlak, ki je vozil nacionalistične čete. List trdi, da je vlakovodja hote povzročil nesrečo, ker je izredno naklonjen vladi v Valenciji.

Salamanca, 11. avgusta. AA. Havas. Uradno poročilo nacionalističnega poveljstva pravi, da so nacionalisti snoči odbili napad na asturski fronti pri Liviji in je sovražnik imel hude izgube. Na aragonski fronti smo v odseku Albaracin nadaljevali z operacijami, ki smo jih nedavno začeli. Naše prednje straže so napredovale in pravni temelji opazile, da postaja odpor sovražnika močnejši.

Salamanca, 11. avgusta. AA. Havas. Poročajo, da so izpustili iz ječe dve sestri Prima de Rivero, bivšega voditelja španskih falangistov. Obe sestri sta bili v Alicante ko je izbruhnila državljanska vojna.

Madrid, 11. avgusta. AA. Obrambno ministrstvo poroča, da se je včeraj slišalo močno streljanje iz Castio del Fayo, ki je v rokah nacionalistov v odseku pri Burtetigliu. Streljali so se med seboj nacionalistični vojniki tudi v Segoviji, kjer je bilo oddanih tudi več topovskih strelcev. Slišalo se je streljanje med uporniki tudi vzdolž postojank pri Collado de Minas in ob Sieri Arani.

Vohunska žaloigra v zraku

Vohan je odnesel ruske vojaške listine

Protivohuni so letalo z bombo razdejali

V včerajšnjem poročilu je »Slovenec« ponastilil mnenje praških »Lidovih Listov« o vzrokih letalske nesreče v Romuniji, kjer je strmoglavilo na tla in zgorelo veliko sovjetsko letalo, ki je letelo iz Moskve v Prago, in kjer se je ponesrečila cela skupina diplomatov. Praški listi objavljajo nove podrobnosti o tej tajinstveni nesreči. V naslednjem prinašamo ta poročila v izvečjih.

Praga, 11. avg. TG. Praški listi se mnogo bavijo z nesrečo sovjetskega letala »M 25«, ki je last sovjetske državne družbe »Aeroflot«. V ozadju je po mnenju teh listov usodna borba vohunske službe dveh velikih držav. Slo je baje za natancen načrt sovjetskega generalnega štaba o bojnem pohodu za primer vojne med Rusijo in neko evropsko velesilo (Nemčijo!). Ta evropska velesila (Nemčija), da je poslala v Sovjetsko Rusijo svoje naj-

ravi, ker si ga nočejo, čeprav jim sredstev ne primanjkuje. Ljubezen do denarja, ki ga kopičijo in lakomnost, ki se ji udajajo, je večja kakor ljubezen do naravnih lepot. In tretji se ne premaknejo z mesta, ker so prekomodni. Male neprimlikke na potu in riziko, ki je združen z vsako spremembo bivališča se jim zdi tolikšno breme, da raje ostanejo doma. Poznamo jih nekaj, ki so iz te svoje miselnosti proglasili kar Ljubljano za najlepše in najudobnejše letovišče. Priznati jim moramo, da imajo v veliki meri prav, ker je v resnici mnogo letovišč po svetu, ki niti približno ne nudijo svojim gostom tega, kar nudi Ljubljana svojemu prebivalstvu. Naj bo to rečeno v tolažbo tudi vsem tistim, ki morajo iz katerega koli vzroka ostati tudi čez počitnice v mestu. Drin.

bolj sposobne vohune z nalogo, da morajo na vsak način priti do teh vojaških načrtov. Imeli so s seboj ogromne množine denarja, s katerimi se jim je baje po hudih naporih in življenjsko nevarnih barantanjih posrečilo do teh listin zares priti. Eden izmed vohunov je imel posebno srečno roko, da jih je dobil v originalu. Veliko vlogo so pri tem igrali tudi ženske, ki so poleg denarja pomagale omamiti nekaj sovjetskih častnikov, da so listine predali. Ko je imel vohun svoj plen v žepu, je takoj teknil na moskovsko letališče in tamkaj naročil posebno letalo za Prago. Da bi ne vzbudil sovjetske pozornosti, je povabil s seboj tudi nekaj tujih diplomatov, med njimi angleškega, sovjetskega, italijanskega in nekega Francoza ali Francozinjo (Vernigne). Toda sovjetska protivohunska služba je bila še bolj hitra in je sluteč izdajstvo, ukazala, naj se v letalu za vsak primer namesti bomba, ki bo ob določenem trenutku počila in tako preprečila, da bi vohun z ukradenimi vojaškimi papirji, ako je bil v letalu, dosegel inozemstvo. To se je tudi zgodilo. Bomba je v letalu eksplodirala, ko je letelo nad Transilvanijo. Vsi potniki so zgoreli in jih ni mogoče več spoznati. Vsega je zgorelo 6 ali 9 oseb, kajti tudi o številu potnikov ni mogoče zvedeti resnice, ker sovjetske oblasti o vsem strogo molče. Toda največja tragedija pri tem vohunskem boju, ki je brezobzirno zahteval tudi življenje nedolžnih ljudi, da je menda dotični vohun, ki je vojaške papirje ugrabil, slutil kakšno zasedo ter izstopil v Kijevu in se po neki drugi poti umaknil proti inozemstvu. Za zdaj tudi praški listi ne morejo objaviti kakšnih bolj določnih podrobnosti, ker sovjetske oblasti nočejo na nobeno brzojavno poizvedovanje dati kakšnega pojasnila niti objaviti listo potnikov, ki so v nesrečnem vohunskem letalu prišli ob življenje.

Odkritost in doslednost JNS

V obrambi mariborskega »Slovenskega gospodarja«, ki je v veliko, toda vseskozi hinavsko ogorčenje ljubljanskega »Jutrac« zapisal, da je borba velesrbske opozicije zoper konkordant naperjena zoper katoliško cerkev in njene verske ter moralne vrednote sploh, smo to izjavo »Slovenskega gospodarja« označili kot popolnoma pravilno. Kakor podpredsednik JNS, senator Banjanin, v »Jutracu« od 8. avgusta sam izjavlja, se je klub narodnih poslancev JNS soglasno postavil na stališče, da je treba konkordant oziroma sporazum s sveto stolico odklanjati zaradi tega, ker daje svobodo katoliški akciji in ker se država v njem obvezuje, da selski pouk ne bo podiral verskih in moralnih resnic katoliškega občestva, kateremu pripadajo. Podpredsednik stranke torej, ki je gotovo mero-dajna osebnost, sam potrjuje, da je JNS proti konkordatu, ker zahteva ozir. določa nekaj, kar je Cerkev vedno in povsod, naj je sklepala konkordant ali ne, zahtevala na podlagi načela, ki je katoliški veri in prav za prav krščanstvu sploh dogmatično in moralno bistveno, oziroma iz njenih dogem in morale jasno sledi. »Jutrac« sicer pripoveduje, da je JNS bila edina stranka, ki je dovolila svojim članom, da so glasovali za ali proti konkordatu, oziroma da so se glasovanja vzdržali in da nikogar ni izključila iz svojih vrst, če je glasoval za konkordant (znani župnik Matica) ali se glasovanja vzdržal. Iz tega pa, dragi gospodje, ki niste doma v krščanski dogmatiki, ničesar ne sledi, zakaj klub je, kakor priprija sam senator Banjanin, navelo izrekel in ostal na stališču, da je proti konkordatu, in sicer iz razlogov, ki smo jih gori povedali, svoboda, ki jo je glede glasovanja dal nekaterim svojim članom, je bila gola politična taktika.

S tem pa zadeva še ni končana. Ne samo to načelno protikatoliško stališče, na katero se je postavil JNS klub, ampak tudi ves boj, oziroma gonja zoper konkordant je bila naperjena proti katoliški cerkvi kot taki, ki ji je mistični poglavar Kristus. Ali je to krščansko, če so se gotovi hierarhi pravoslavne cerkve na pobudo in pod vplivom JNS in celokupne opozicije, ki je menila, da se bo s pomočjo razsvetljave nacionalno-verske borbe mogla zopet povzpeti do oblasti, z vso silo zagnali v konkordant, ki ni samo v interesu katoliške cerkve, ampak krščanskim moralnim in javnem življenju sploh? Fanatiki v pravoslavnem taboru zoper konkordant niso delali samo iz političnih razlogov, ker jim mrzi enakopravnost katolicizma v državi, ampak so vpleteni v to svojo borbo tudi gotova načela, ki jih zagovarja zoper katoliško cerkev takó liberalno svobodništvo, kakor nemško narodno poganstvo, s katerim ti pravoslavni krogi, kakor znano, gojijo zelo intimne slike. Tudi ti pravoslavci so kričali, da se hoče katolištvo polastiti naše države, jo »poklerikalizirati« in vzeti pod svoje nadzorstvo šolski pouk. To vse ni v ostrem nasprotju samo s katoliškimi načeli življenja, ampak tudi s pravoslavnimi, v kolikor je pravoslavje ohranilo še pravilno krščansko stališče v teh vprašanjih in se ni dalo pokvariti od cesaropazništva in liberalizma. Nadalje je treba naglasiti, da se je ta borba vodila pod lažnim geslom, da si katoliška cerkev v naši državi lasti prvenstvo, dočim je pravi razlog te gonje bil ta,

da je dobila katoliška cerkev v naši državi enako-praven položaj s pravoslavno, kateri gotovi pravoslavni hierarhi, cesaropazisti in velesrbi lastijo prvenstvo, ker menijo, da mora ta država biti velesrbsko pravoslavna. Če kdo kakšno politično zadevo izdaja pod versko in moralno firmo, gotovo ne dela v smislu krščanske resnice in morale. Če še upoštevamo, kakšnih podlih klevet so se gotovi ljudje v talarju in civilu v tej borbi posluževali, potem je pač z vseh strani dokazano, da je bila ta borba naperjena ne samo proti katoliški cerkvi kot nekem zunanjem pravnom organizmu, ampak proti krščanski resnici in morali sploh, in v tem smislu gotovo tudi proti Kristusu, ki so ga gotovi pravoslavni hierarhi iz svetišča nesli na ulice in s križi tolkli po glavah policajev.

Gospodje iz ljubljanske Kazine bi tudi radi dokazovali, da se jih borba »pravoslavnega klerikalizma« zoper konkordant nič ne tiče. Za nas kot navadne kristjane je dovolj, da se ravno po božjih in cerkvenih zapovedih, med katerimi je tudi: ne laži! Tako pravijo gospodje v večerajnji politični beležki »Jutrac«, mi pa to za njimi dobesedno ponavljamo. Lagati je grdo in prepovedano ter zlo-veka nedostojno, zato naj bi nehali tudi naši politični nasprotniki lagati, da niso bili v zvezi z gotovimi pravoslavnimi krogi, s katerimi so vodili in še vodijo borbo zoper konkordant na eni in isti velesrbski, protikatoliški in nekrščanski ter razdiralni fronti. Mar hočejo gospodje prikriti dejstvo, da ti pravoslavni krogi pripadajo politično JNS in naj v to svrhu, če ne govorimo o nrtvih, navedemo samo metropolita Dositeja, generalisimusa v tej borbi in metropolita Irineja Djordjeviča, ki sta oba znana eksponenta JNS. Vsi jugoslovenski unitaristični listi, vsa orjunaška in pofarska glasila, vodstvo četnikov in Narodne obrane so izjavili svojo solidarnost s temi pravoslavni cerkvenimi krogi in z verskim ter velesrbskim orožjem vodili kampanjo proti enakopravnosti katolicizma v Jugoslaviji. Zdej pa se hočejo gospodje od JNS, ki so kakor priča Banjaninov članek, uvideli, kako so se v svojo veliko škodo zaleteli, ko so se obrekli v sveta pravoslavna oblačila, nemožna izmuzniti iz bojne fronte in hitijo izjavljati, da jih sploh ni bilo tam, ampak da so se borili neke drugje na fronti »narodnega edinstva in svobodne misli«. To je seveda zopet samo taktična poteza, ki je storjena v prid slovenskega dela JNS, ki mu je politično zelo nerodno, da se je stranka razkrinkala kot glavna pomožna sila velesrbsva in one ortodoksije, ki noče ničesar vedeti o enakopravnosti katoliške cerkve oziroma Slovencev in Hrvatov.

Zelo dragoceno pa je priznanje »Jutrac« v tej polemiki, da je bil konkordant delo JNS-režimov. Iz tega namreč izhajajo pri »Jutracu«, da bi »Slovenec« moral pohvaliti JNS, na ta bedasti sofizem seveda ni treba odgovoriti ničesar drugega kakor to, da je JNS požrla svojega lastnega otroka samo zato, da bi njemu voditelji zopet sedli na ministrske fotelje. Iz tega pa se jasno razvidi, koliko je tej stranki na narodnih in državnih interesih, ki jih g. Banjanin v svojem znanem članku zopet oboša na veliki zvon. Kakorkoli obrneš stvar, povsod ti zija nasproti samo pohlep po oblasti, kateremu ti integralni Jugoslovenci žrtvujejo vse, tudi svoje lastne idejne izdelke.

V našem političnem življenju je postalo potrebno čiščenje

Značilen članek v belgrajski »Samoupravi«

Belgrad, 11. avg. m. Današnja »Samouprava« prinaša članek »Našemu političnemu življenju so potrebni samo tvorni delavci«. Glavno glasilo JRZ ugotavlja, da so vsi veliki inozemski listi kakor tudi ogromen del naše javnosti izrazili vlado dr. Stojadinoviča in JRZ o priliki druge obletnice njegovega dela veliko priznanje. Vsi poskusi ekstremnih, nebrzdanih, slabomislnih ljudi iz vrst tako zv. opozicije, da našo državo v inozemstvu kompromitirajo, oklevetajo in jo naslikajo v najslabših barvah, so popolnoma zgrešili svoj cilj. Veliki evropski tisk tudi danes izraža priznanje dr. M. Stojadinoviču in njegovim sodelavcem ter ugotavlja, da je Jugoslavija zemlja miru in reda, v kateri se dela in katera napreduje v vseh smereh, za kar se je treba zahvaliti predsedniku vlade, njegovim sodelavcem in JRZ.

Zato je treba obžalovati, da so se našli med našimi političnimi nasprotniki ljudje, ki ne morejo ločiti dovoljeno od nedovoljenega. Zalostno je, da so med te ljudi našli tudi politiki, ki so izvrševali važne državne funkcije in ki so v trenutku, ko je bilo potrebno zbiranje vseh zdravih in tvornih sil, šli po stranpoti, na kateri so se združili z razdirajočimi ljudmi ter predstavniki najhujše reakcije. Ti ljudje, ki želijo danes igrati vidno vlogo, pozabljajo na svoje temeljne državljanske dolžnosti.

Zato je skrajni čas, da se iz našega javnega življenja izločijo vsi oni, ki ne uvidevajo, da je čas strankarske oligarhije minil in z njo jalova demagoška borba. Skrajni čas je, da se naše politično življenje postavi na zdrave temelje in da se onemogočijo poiskusi neodgovornih činiteljev, ki so še vedno pripravljeni, da država obstoji samo zaradi njih. Zato je nujno potrebno čiščenje in izbira, da se loči pšenica od plevla, da se ustvari novo ozračje in nov duh ter nova in zdrava morala v našem političnem življenju. Ne moremo dovoliti, da ljudje, ki mislijo da so politiki, njihova omizja pa politične stranke, na vladi izvajajo nasilje in teror zaradi neke dozdevne integralne državotvornosti, v opoziciji pa podpirajo vsaka razdiralna stremiljenja brez ozira na škodo ki jo ima od tega država. Ne moremo več dovoliti, da skupina ljudi pripravila, ko je na vladi, zakonski osutek, ko pa izgubi oblast, začne največjo gonjo proti lastnemu delu.

Nazadnje morajo iz našega javnega življenja izginiti ljudje, katerih delovanje se je pokazalo škodljivo za obče interese.

Kaj je našemu javnemu življenju potreben na primer g. Peter Živković in kaj je on napravil za narod in državo? Če v najmlajših letih je poskušal vojsko zavleči v dnevno politiko in od tega nezdravega pojmovanja ni odstopil niti do današnjega dne. 30 let že sedi za kulisami, intrigira in konspirira, dela razdor in daje slab zgled mlajšim generacijam. Niti kot politik v monturi, niti kot aktivni državnik niti kot šel neke dozdevne stranke se Peter Živković ne more postaviti kot zgled. Ves čas on ni mogel pokazati niti ene lastnosti dobrega državnika, celo niti te, kar mora biti minimum ka-

Pojasnilo k popravku drž. tožilca dr. Rusa

Celje, 11. avgusta. G. dr. Ogrizek kot zastopnik očeta pokojnega Rudolfa Dolinarja izjavlja:

Državni tožilec v Celju g. dr. Rus je v Vašem cenj. listu od nedelje, dne 8. avgusta t. l. objavil popravek, tiče se procesa zaradi Dolinarjeve smrti. V zadnjem odstavku tega popravka pravi, da sem dal jaz slovesno zagotovilo, da se taki slučaj (kakor so bile demonstracije proti Petru Živkoviču v Mariboru) ne bodo več dogajali.

Ta popravek reproducira tudi dnevnik »Jutro« z dne 10. avgusta t. l.

Temu nasproti izjavljam, da se g. dr. Rus moti in da take vsebine moj govor ob priliki tega procesa ni imel niti v celoti niti v podrobnostih. To bi lahko potrdili tudi »Jutrovi« uradno pritegnjeni stenografi. Sicer bi pa bila kakšna taka moja izjava z ozirom na mojo procesualno funkcijo v tem procesu naravnost depasirana.

Resen opomin metropolitu Dositeju

Glasilo radikalne zajednice, »Samouprava«, objavlja v svoji številki od 11. avgusta članek, ki vsakogar zasluži veliko pozornost.

List, ki točno tolmači naziranje vlade, pravi, da so vsi trezni in razumni krogi v državi pričakovali, da se bo sedanje vodstvo pravoslavne cerkve umaknilo iz pozicije, v katero so ga zapeljali opozicijski krogi te države. To je bila tudi želja več zelo ugodnih arhierjev pravoslavne cerkve. Na žalost so prevladali fanatični elementi, ki so naredili iz svete pravoslavne cerkve orodje neke čisto politične akcije.

Šef vlade dr. Stojadinović je jasno izrekel, da ne boja z nobeno cerkvo, najmanj s pravoslavno, kateri sam pripada. Vodstvo te cerkve pa je na ponudbo miru in sporazuma odgovorilo s tem, da je vladi zopet vrglo bojno rokavico. To vodstvo torej noče miru in sporazuma in bo zato moralo nositi tudi posledice takega izziva na borbo.

Jasno je namreč, da v tej borbi ne bo podlegla ne vlada ne država, ampak da bo nosila velike stroške take borbe pravoslavna cerkev, ki so jo gotovi hierarhi zavlekli v najnevarnejši vrtinec na politični areni. Nobena država in vlada ne more dovoliti, da bi se katerakoli vera ali cerkev vmešala v čisto politične zadeve, ki nimajo nobenega opravka z vero ali z verskimi in moralnimi načeli. Nobena država ne more dovoliti pritiska na vlado in na parlament pod verskimi gesli v zadevi, ki je čisto in izključno političnega značaja. Če bi se to v Jugoslaviji dovolilo, bi bila država izpostavljena strašnim pretresom in krvavi verski borbi, tako da bi bil ogrožen sam obstoj Jugoslavije. V naši državi imamo tri vere, ki morajo biti med seboj popolnoma enakopravne in nobena nima pravice, da bi se v izključno političnih zadevah postavila nad državo in skušala voditi zakonodajno delo vlade in parlamenta v svojo smer.

Čudno je, da vodstvo svete srbske pravoslavne cerkve tega ne vidi in da se v svoji slepoti ni umaknilo s terena, na katerem more samo izgubiti.

Z Bleda

Bled, 11. avgusta. Danes dopoldne je prispel na Bled z avtomobilom iz Berlina znani filmski igralec in srbski rojak Svetislav Popović. Ostal bo na Bledu nekoliko časa. Nastanil se je v Park hotelu.

Danes so prišli na Bled tudi še drugi odlični gostje, in sicer Talas Anni, turški poslanik v Budimpešti in na Dunaju, dr. Jan Simak, svetnik češkoslovskega poslanstva v Budimpešti, dr. Šimek, češkoslovaški železniški minister, in Vasiljevski Tadeuš, poljski vojaški ataše v Belgradu.

Trije veliki požari na Dravskem polju Okrog 350.000 din škode

Na Dravskem polju, kjer je nekoliko mesecev ni bilo večjih požarov, je zopet zažarelo nebo v plamenih. Kar trije veliki požari so po vrsti uničili v občini Cirkovce gospodarska poslopja sedmim posestnikom. V dveh primerih je nastal ogenj zaradi otroške neopretnosti, v tretjem pa je vzrok dosedaj še neznan.

Najprej je nastal požar v Cirkovcih samih v gospodarskem poslopiju posestnika Josipa Kmetiča. Ko so bili odrasli na polju, so se otroci igrali v kolarnici z vžgalicami in zanetili ogenj. Požar se je bliskovito razširil po vsem gospodarskem ter se preskočil potem na gospodarsko poslopje sosedov Valentina Pirnata in Terezije Kajžer. Vsa tri poslopja so zgorela do temelja. K sreči so prihiteli na pomoč iz Cirkovc in Mihovcev ter so z velikim naporom omejili požar. Škoda je ocenjena pri treh pogorelih na 130.000 din.

Nekoliko ur za tem je nastal v sosednji vasi Stražgonci požar pri posestniku Josipu Klasiću. Tudi tukaj so otroci pri igri zažgali gospodarska poslopja. Ogenj pa je preskočil še na gospodarske zgradbe Antona Pristavnika in Simona Herge. Vsa poslopja so lesena in pokrita s slamo, pa je gorelo s tako naglico, da niso mogli rešiti ničesar. Gasilci so se morali omejiti le na obrambo sosednjih zgradb. Škoda je ocenjena na 170.000 dinarjev.

Tretjič pa je gorelo v vasi Zgornje Jablane. Požar je nastal na gospodarskem poslopiju posestnika Antona Zafosnika, kateri je ogenj upepelil do tal. Požarnim brambam je še posrečilo omejiti ogenj, da ni zajel še sosednjih zgradb. Zafosniku je povzročil požar 50.000 din škode.

Osebnosti

Belgrad, 11. avg. m. Z odlokom pravosodnega ministra so postavljeni za pristava VIII. skup. pri okr. sodišču v Laškem Franc Colarič, sodni pravnik pri okrož. sodišču v Novem mestu; pri okr. sodišču v Radečah Jožef Punič, sodni pravnik pri okrož. sodišču v Celju. Z odlokom pravosodnega ministra je postavljen za uradnika IX. skup. Alojzij Kosi, veroučitelj na ljudski šoli v Šostanju.

Upokojena je učiteljica Marija Arko-Tanko v Ribnici.

Z odlokom kmetijskega ministra pa so napre-

Domači odmevi

Voja Janjić se proslavlja dalje

Kakor poročajo iz Belgrada, g. prota Janjić nikakor ne misli na to, da bi po tolikih in tako senzacionalnih razkritjih o njegovi osebi ter o njegovem političnem ter verskem delovanju odšel v samoto in se pokoril, kakor bi to bilo v skladu s strogo moralno in askezo vzhodnega krščanstva in svetovanske pravoslavne cerkve, ampak je sedaj kar oficijelno sprejel mesto načelnika generalnega štaba v borbi zoper konkordant in zoper enakopravnost katoliške cerkve. Nič ne moti tega gospoda, da se je ves čas svojega dosedanjega političnega življenja sukal okoli katoliških politikov te države, da se je bogato okoristil na podlagi prijateljstva, ki se je sedaj razodelo v svoji pravi luči, in da je bil tudi za konkordant, dokler je mislil, da mu bo njegova zvestoba dosedanjemu režimu poplačana z ministrskim portfeljem. Naravno g. Voja Janjića tudi nič ne motijo razkritja belgrajskih listov o njegovih osebnih nazorih in smernicah življenja, o katerih ni mogel trditi, da bi odgovarjale pravilom svetih očevo, svetiteljev in mravoučiteljev pravoslavja. On je vzvišen nad vsem tem in hodi zdaj od cerkve do cerkve in od sela do sela ter hujska pravoslavne vernike proti sedanji vladi. Mislimo, da je borba, kateri načeluje Janjić, že vnaprej obsojena na propad.

Dobro so pogodili sami sebe

Nemalo so se začudili ljudje, ko so v sredo brali v »Jutracu« uvodnik, v katerem govori o modernih idejni propagandi.

V teh svojih izjavanjih pravi »Jutro«, da so gotove stranke presadile tuje načine propagande za zmago svojih političnih načel tudi v našo državo. Milijone in milijone je ta stranka že porabila v namene propagande svoje misli o narodnem in državnem edinstvu. Uspeh take propagande, nadaljuje »Jutro«, je navadno malenkosten, če ne kar nič, ker govorniki in člankarji te stranke navadno sami niso prepričani o resnici tega, kar govorijo ali pišejo. Tako je vedno, pravi »Jutro«, če demagogi in za svojo agitacijo dobro plačani ljudje propagirajo kakšno in katerokoli idejo, na primer tudi idejo integralnega jugoslovenstva. Kajti danes povzdigujejo v oblake nacionalno edinstvo, kadar pa jim to ne gre v račun, se pa spet predstavljajo kot edini pravi Slovenci. Tako se vedno sužejo po vsakokratnem razvoju zdaj v eno, zdaj v nasprotno smer. Stranka, ki se teh sredstev poslužuje, proglašja danes za čednost, kar je včeraj označevala za smrtni greh, in zato taka propaganda pač ne more računati na kake trajne uspehe, ker naša ljudstvo ima silno fin čut za stvarnost in resničnost — tako dobesedno nadaljuje »Jutro«. Končuje pa svoj članek z ugotovitvijo, da mora vsaka idejna politika in propaganda biti realna in iskrena, ne pa obračati plašča po vetru, oziroma po tem, kar more prinesiti politično korist ne glede na kakšna načela.

Odkritostno moramo priznati »Jutracu«, da je s tem člankom fotografsko zvesto naslikalo — sebe in svojo stranko. Na tako uspehi podobni svojega dela in metod moramo »Jutracu« iskreno čestitati!

Belgrad, 11. avgusta. m. V našo državo je dopotovalo 21 poljskih zadrugarjev, ki se trenutno mudijo v Dalmaciji. Na povratku se bodo ustavili tudi v Belgradu ter si ogledali tam zadržane organizacije.

Belgrajske vesti

Split, 11. avg. m. Danes se je tu nadaljevala pomorska konferenca, na kateri je bil dosežen sporazum, da bodo pomorski častniki in strojniki še nadalje ostali člani pokojniškega zaroda v Ljubljani in sicer po pogojih, ki jih predvideva zakon o zavarovanju namesencev. Razen tega je komisija izrazila željo, da se za uvedbo rednega invalidskega zavarovanja, ki se bo pričelo izvajati od 1. septembra, ustanovi fond pod okriljem urada za zavarovanje delavcev ter da se uvede dopolnilno zavarovanje za vse pomorščake, razen kapetanov in strojnikov.

Belgrad, 11. avgusta. m. Davi se je vrnil v Belgrad prometni minister g. Dr. Spaho. Po njegovem povratku je imel z njim daljšo konferenco minister g. dr. Krek v zadevah ljubljanskega železniškega ravnanstva. Minister g. dr. Krek je posredoval pri prometnem ministru predvsem radi povišanja uslužbenkega kadra, za pravočasno dohoditev potrebnih osebnih in materialnih kreditov ter za pospešitev poprave železniških prog v Sloveniji. Prometni minister je obljubil, da bo vpošteval vse te prošnje in želje za zboljšanje službe v Sloveniji.

Šah v Stockholmu

Stockholm, 11. avgusta. AA. DNB: Po 15. kolu je slanje mednarodnega šahovskega turnirja naslednje: Nizozemska 37 točk in 3. nedokončane partije, Poljska 37 (1), Madžarska 36 (2), USA 35 (7), CSR 35 (2), Argentina 30 in pol (3), Litva 30 in pol (2), Jugoslavija 27 in pol (3), Letonska 27 (2), Anglija 24 in pol (3).

Drobne vesti

Zagreb, 11. avg. b. Vse kaže, da je stavka natakarijev doživela neuspeh. Polovica natakarijev je že pričela delati, med tem ko druga polovica še vedno vztraja v borbi za zboljšanje svojega položaja.

Zagreb, 11. avg. b. Nadškof dr. Ante Bauer se je vrnil iz Štience. Na poti v Zagreb je obiskal prečastite sestre v Samoboru.

London, 11. avg. AA. DNB: »Daily Herald« poroča, da je doslej aretiranih 3000 vsjih uradnikov sovjetskega komisariata za železnice, sevilski kardinal-nadškof don Eustasio Esteban.

Varšava, 11. avgusta. c. Poljsko prestolnico obišče le dni madžarski finančni minister.

London, 11. avg. b. »Daily Telegraph« poroča, da je bilo v Neuköllnu aretiranih 30 oseb, ki so delale na vzpostavitvi starih strokovnih organizacij. Vsega skupaj je bilo aretiranih 70 oseb.

London, 11. avgusta. c. »Manchester Guardian« objavlja uvodnik, v katerem zahteva, naj vlada izžene vse nemške časnikarje iz Anglije kot odgovor na izgon »Timesovega« dopisnika v Berlinu. List piše, da bi tak izgon zadel mnogo bolj Nemčijo kot pa Anglijo. V Berlinu je samo 15 angleških časnikarjev.

Slovenska katoliška družina kupuje in uporablja dopisnice sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo Din 1.—

Ljubljana spominu zaslužnih Slovencev

Znano je, da je bilo za preureditev dosednjega pokopališča pri Sv. Krištofu izdelanih več načrtov in predlogov, ki naj bi nekako rešili vprašanje, kako rešiti pietetno dolžnost Ljubljane do pokojnikov na tem pokopališču, obenem pa ne zavreti velik razvoj Ljubljane na severnem delu mesta. Razne smernice v tem oziru je dal naš mojster prof. Plečnik, sodelovali pa so tudi zastopniki škofijskega ordinariata, kustos dr. Fran Stele, razni mestni svetniki in pa arhitekti. Nov moment je nastopil, ko je bila sprožena ideja, da se zgradi na prostoru starega pokopališča novo Baragovo semenišče, ker bo to seveda popolnoma ustrezalo pietetnim dolžnostim, ki jih ima Ljubljana do opuščenega pokopališča.

Vzporedno z načrtom o Baragovem semenišču pa je oživilen po ideji prof. Plečnika tudi načrt, da se del starega pokopališča na vzhodnem delu uporabi za nekaj slovenski »Panteon«, to je za prostor, kjer bodo postavljeni spomeniki vsem zaslužnim slovenskim možem, pokopanim na opuščenem pokopališču, in kjer bo shranjena tudi večina zaslužnih slovenskih mož. Načrt, kakor je sedaj zamišljen, seveda ne določa veličastnih stavb, temveč bo urejen pretežno vrtnarsko. Kar bo zgodovinskih spomenikov, ki jih je vredno shraniti s pokopališča, bodo tudi prišli v novi park mrtvih. Za novi park mrtvih bo za zdaj določen trikotnik, velik okoli 4000 do 5000 m², pozneje, ko bo zaradi regulacije odpadlo še evangelijsko pokopališče, deloma za regulacijo cest, deloma za novi vrt pokojnim slovenskim možem, se bo to počivališče znamenitih Slovencev razširilo na kakšnih 10.000 m².

Začasni vhod na park slavnih mrtvih bo na Vilharjevi cesti takoj za kolodvorom, v načrtu pa

je drug mogočen vhod z Linhartove oziroma bodoče Plečnikove ceste. Ob vhodu v to žalno alejo bo vzvišen prostor s širokim elipsastim dvorom, iz tega dvora pa bo vodila široka steza sredi aleje, ob kateri bodo postavljeni spomeniki s sedanjega pokopališča. Ob straneh te žalne aleje, ki bo imela na obeh straneh deloma nižje deloma višje terase, bodo pokopani naši zaslužni možje, oziroma jim bodo postavljeni spomeniki. Tu bodo spomeniki Vodnika, Kopitarja, Cope, Linhart, Levstika, Aškerc in drugih ter pozneje tudi znamenitih naših mož, ki si bodo pridobili zasluge za narod. Dosedanje pokopališke arkade ostanejo ter bodo popravljene. Morda kdaj pozneje bodo zgrajene tudi ob tej aleji grobnice za naše pokojne duhovne voditelje.

Prof. Plečnik ima v načrtu, da v obliki vrta bodočega Baragovega semenišča ohrani tudi na severni strani v glavnem sedanjim takoj pokopališča ter da obdrži vse važne spomenike na tem prostoru. Preureditev bo veljala za alejo kakšnih 170.000 dinarjev.

Včeraj ob 4 popoldne je bila ponovno na licu mesta posebna komisija, v kateri so bili dr. Stele, dr. Mole, prof. Dermastja, prof. Horvat, arh. Spinčič in drugi, ki so sklepali o izvedbi tega načrta, za katerega je upanje, da bo uresničen že letošnjo jesen, če ne popolno, pa vsaj delno.

Sicer je malo čudno, da mora prav mestna občina skrbeti za primerno počastitev in zadnje počivališče slovenskih zaslužnih mož, ker bi to prej bila dolžnost vsega slovenskega naroda. Mestna občina se je zaradi tega že obrnila na banovino in na druge činitelje, da ji pri njenem kulturnem in zgodovinsko pomembnem delu pri gradnji take aleje mrtvih pripomorejo.

Kdo je napadel črnomeljske Sokole

Znano je, kako se JNS trudi, da bi v Belgradu dokazala, kako njene pristaje v Sloveniji »preganjanje«, koliko morajo »za kralja in državo« pretrpeti in kako zato zaslužijo vsestranske zaščite in pozornosti. Ker jim pa v resnici nihče ničesar ne, ker svobodno delajo in govorijo in vprito oblastnih organov po mili volji zabavljajo zoper vladno, zato si morajo preganjanja in napade sami izmišljati. Tabor, iz katerega je izšlo že toliko tipov, od Trbovelj do Prihove, ki so s puško in nožem strahovali svoje idejne nasprotnike ter imajo na svoji vesti celo vrsto nedolžnih življenj, išče sedaj povedo »klerikalce«, ki naj bi bili napadli, ranili ali celo ubili kakšnega člana JNS, Sokola ali svobodomisleca...

Dne 8. avgusta so imeli belokranjski Sokoli svojo prireditev v Semiču ter se tam navduševali ob besedah brata Engelberta Gangla. Istotako je bil naš veličastni prosvetni tabor v Črnomlju. Naši fantje in dekleta iz vse Bele Krajine so se takoj po javni telovadbi ob 6. zvečer, najpozneje ob 7., razšli oziroma odpeljali na vozovih na svoje domove in ni nihče ne videl ne slišal nobenega Sokola, ki so vsi še pozno v noč delali za narod in državo v Semiču. Naši fantje in dekleta se tudi nikjer niso v nobeni gostilni ustavljali, kmalu je po vsej Beli Krajini zavladal popoln mir in red; sploh je bila disciplina vzorna in niti najmanjša stvar ni kalila elavnosti tega dneva.

Okoli 9. ali 10. ponoči pa je prišlo blizu Semiča, odkoder so se vračali s svojega slavlja črnomeljski Sokoli, do epopada med četo Sokolov in

nekimi kmečkimi fanti. »Jutrovo« poročilo sicer izrecno ne pravi, da bi ti fantje, ki so po naših informacijah Sokole res izzivali in jih zahrbtno izzigali iz grmovja ob cesti z noži napadli, bili kakšni »klerikalci« ali celo Orli, pač pa piše, da je napad »črne mrznjce«, ki da v teh krajih vlada zoper Sokole kot branilce narodnega in državnega edinstva, da je izbruh podivjanosti one podeželske mladine, ki se vzgaja od mračnjaških staršev in drugih vzgojiteljev itd. itd. — z eno besedo, Sokoli so zopet postali žrtve katoliškega sovraštva v današnjih razburkanih časih, kakor tožijo v »Jutru« od 11. t. m.

In kaj je resnica? Sokoli so bili v nedeljo ponoči napadeni od obeh bratov Starih iz Sadinje vasi, ki je pri zadnjih volitvah volila skoro celotno proti nam, ter od Striela iz Vreče in od Friela iz Blatnika pri Črmošnjicah, ki sta nemška Kočevarja. Kdo so ti štirje, kako so kvalificirani in kakšnega »svetovnega« naziranja so, to ve vsa Bela Krajina in gospodje črnomeljski liberalci tudi. Sokoli, ki so izpočetka raznesli v nedeljo glas, da so njihove brate napadli in smrtno nevarno ranili »klerikalci«, so bili takoj nato od poklicanih faktorjev točno informirani, kakšne vrste ljudje so napadali. Zdar pa pridejo in pošljejo v »Jutro« dopis, iz katerega naj bi si javnost napravila sliko, da so postali žrtve »klerikalcev« politične mrznje in da oblast napadalec zakriva!

Vprašamo črnomeljske brate Sokole, ali njihov pravilnik uči tako lojalnost in moralno?

Po 14 dneh še leži toča

Sedlarjevo, 10. avgusta. K poročilom, ki jih je objavil »Slovenec« o toči, ki je opustošila v občini Sedlarjevo vasi Buče, Prelasko, Sedlarjevo in Polje, vam pošiljam še naslednje: Včeraj, ko je minilo 14 dni, odkar je padala toča, sem si ogledoval opustošeno posestvo in našel še cele kupe toče, pomešane z okleščenim vejčjem, travo in zemljo. Toče je ležalo še toliko,

da bi jo komaj naložil na velik voz. — Okleščeno sadno drevje in trsje je začelo poganjati in nove mladike nastavljajo grozdje sedaj o sv. Lovrencu. Leta 1938 gotovo ne bomo imeli ne sadja ne vina, ker to, kar sedaj poganja, bo uničila slana in drugo pomlad bo trta in sadno drevje poganjalo samo iz starine. B. L.

Razdejanje po toči v Bučah.

Toči opustošeni vinograd v Bučah.

Smrt zavednega Slovence v tujini

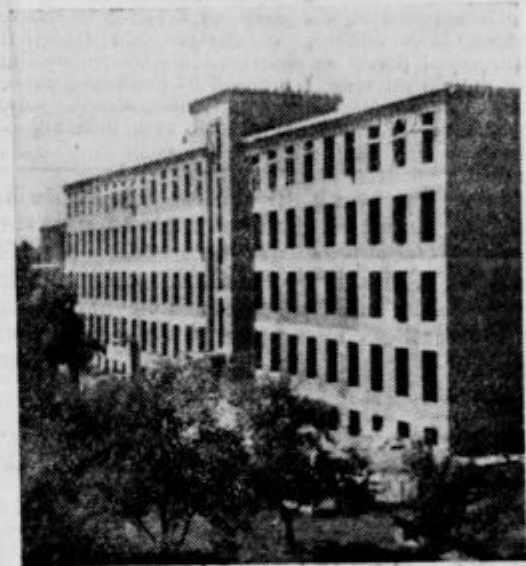
V Donawitzu na Zgornjem Štajerskem je umrl dolgoletni naročnik »Slovenca« in poverjenik tamkajšnje Mohorjeve družbe gospod Ivan Glastovec, kovač. Ostal je ves čas svojega 40 letnega bivanja v Donawitzu zaveden Slovenec, ki se ni nikoli sramoval svojega katoliškega prepričanja pokazati tudi v javnosti. Bil je mož izredno močne postave, tako da je s 65 leti

še s lahkoto opravljal svoj teški posel kot prvi kovač. Kot zaveden katoličan se je udeležil tudi evharističnega kongresa v Ljubljani. Z njegovo smrtjo bo najbrž tudi Mohorjeva družba zamakla z gubila svoje člane, ki je bil on edini po vojni, ki je zbiral člane in tudi sam doletel žrtvoval za razširjenje slovenskega katoliškega tiska med ondolnimi Slovenci. Rodil se je v Zgornjem Brniku pri Kranju. Za 40 letno zvesto delovanje je dobil tudi od tovarne priznanje in pohvalo. Naj mu sveti večna luč!

Novi paviljon mariborske bolnišnice dograjen

Maribor, 11. avgusta.

V soboto popoldne je bil na stavbi novega paviljona mariborske bolnišnice likof, s katerim se je zaključilo od lanske jeseni trajajoče veliko delo. V tem času je zrastle nasproti Magdalenske cerkve na vrtu mariborske bolnišnice ogromna stavba, dolga 83 m, široka 15 m in visoka 23 m, ki dominira nad vsem dešnim nabrežjem Drave ter daje okolici magdalenske cerkve novo sliko. Stavba je sedaj v surovem stanju končana. Počakala bo tako čez zimo, da se temeljito osuši, nakar se prično na po-

mlad obrtniška dela. Na pomlad se bo zgradil tudi še manjši prizidek za psihiatrično opazovalnico. Projektant tega velikega paviljona je ing. Dolenc z banske uprave, ki je imel vrhovno gradbeno vodstvo. Lokalno nadzorstvo je imel gradbeni tehnik Bren. Zidarska dela je izvršilo podjetje Emil Tomažič iz Ljubljane. Stavba bi bila gotova že pred nekaj meseci, da niso temelji delali tolikih težav. Teren je namreč izredno elab, obstoja iz plasti mizke in proda, pa so morali iti pri kopanju temeljev zelo globoko ter jih postaviti na velike železobetonske plošče. Banska uprava je na podlagi poizkusov predpisala za temelje obtežitev 1,5 kg na kvadratni centimeter. Kakor smo svojčas že pisali, prideta v novo zgradbo dva oddelka: venerološko-dermatološki oddelki ter oddelki za nosne, vratne, očesne bolezni, kateremu bo priključen tudi oddelki za trahom. Po modernem sistemu je razdeljena notranjost paviljona na manjše sobe, le na dermatološkem oddelku bosta dve večji dvorani v dolžini 8 in 12 metrov. Celotna zgradba brez opreme bo veljala 6,5 milj. din ter bo najmodernejša bolnišniška zgradba v Sloveniji. Prostora bo imela za 210 postelj. Vse sobe so na vzhodni strani. Streha je vodoravna ter bo služila za sončne kopeli. Na likofu, ki je bil v soboto zvečer, so bili odlični gostje, med njimi mariborski podžupan Žebot, mestni fizik dr. Novak, šef arhitektonskega oddelka banske uprave višji svetnik ing. Mencinger, upravnik bolnišnice dr. Hribar, nadupravitelj Stegnar, šefi oddelkov bolnišnice ter podjetnik E. Tomažič.

Prosvetni tabor v Dolu pri Hrastniku

Dne 22. avgusta t. l. bo na Dolu pri Hrastniku velik prosvetni tabor za laško okrožje, rudarske revirje: Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, Huda jama. Vabljeni vsi odseki sosednih okrožij. Celodnevna prireditev bo pod pokroviteljstvom bana dravske banovine gosp. dr. Marka Natlačenca.

Okrožna prireditev je združena s srebrnim jubilejem prosvetnega društva na Dolu.

Zveze na vse strani ugodne. Sprejem gostov bo na postaji v Hrastniku ob 8.

Fantje v krojih in telovadci, vsi na tabor!

Žena ljubi močnega moža
mož normalno ženo brez nervoznih muh in živčnih napadov
šef zdravega uradnika

Zahtevajte s kratko karto prospekte od
uprave **Radenskega kopališča**
Slatina Radenci (pri Mariboru)

Gasilski kongres v Zagrebu

V dneh od 14. do 16. t. m. bo v Zagrebu jugoslovanski gasilski kongres. Za udeležbo je dovoljen članom (icam) in naraščajo gasilskih organizacij 75%ni popust na državnih železnicah. Vsak naj kupi na odhodni postaji polovično vozovnico do Zagreba in za 2 din legitimacijo O. Br. K. 14, ki pa jo mora v Zagrebu (prostor novega velesejma) dati žigosati. S seboj morajo člani vzeti tudi člansko legitimacijo s sliko. Povratek je brezplačen. Za člane, ki se pravočasno prijavijo savski zajednici, je preskrbljeno brezplačno prenočišče.

Za nečlane (negasilce) je dovoljen 50%ni popust in morajo poleg obrazca O. Br. K. 13. za 2 dinarja kupiti celo vozovnico. Tudi te obrazce morajo v Zagrebu žigosati, da veljajo za brezplačen povratek.

Železniške olajšave veljajo za vožnjo v Zagreb od 10. do 17. t. m. in za povratek od 15. do 30. t. m.

Iz Ljubljane se odpeljemo v noči od sobote na nedeljo ob 0.45 in se zberemo ob 7.20 zjutraj na Ciglani v Zagrebu.

Pozivamo tovariše gasilce in tudi ostalo občinstvo, da se udeležijo zleta v čim večjem številu.

Gasilska zajednica dravske banovine.

Smrt na električni žici

Celje, 11. avgusta.

Danes ob trideset let na 11 je hotel priključiti električni vod nad hišo g. Baldasina na Mariborski cesti 34-letni elektromonter Hrastnik Mohor, uslužben pri celjski mestni elektrarni. Poslavljal si je prekratko lestev in stopil na zadnji klin, misleč, da bo lahko opravil tudi na tej lestvi priključek. Čim je stopil na ta klin in se sklonil preko žice, se mu je lestev zamajala, da je omahnil in zadel s podbradkom in roko na žico in obvisel na njej. Delavec, ki je stal spodaj in videl strašno nesrečo, je mislil takoj narediti kratek stik, toda vedel je, da potem Hrastnik takoj pade na tla. Po trenutnem premisleku si je postavil lestvo in zlezal k nesrečnemu, povzročil z navadno žico kratek stik in spravil Hrastnika na tla.

Na kraj nesreče so Baldasini takoj poklicali rešilni avtomobil, obenem pa je prispel zdravnik g. dr. Rajšp, ki je odredil umetno dihanje na kraju samem. Za njim se je pripeljal s kolesom tudi mestni fizik g. dr. Podpečan, ki je dal Hrastniku več injekcij, vendar popolnoma brezuspešno. Na ponesrečenca so izvajali umetno dihanje do pol-druge ure, pa je bilo vse zaman. Nesrečni Hrastnik je prav gotovo izdihnil že na žici.

V spomin Alojziju Bratkoviču

Na zadnji poti smo spremili bivšega mestnega župana in odvetnika dr. Alojzija Bratkoviča. Ko je ležal na mrtvaškem odru so ga hodili krotit številni prijatelji in znanci. — Številno je bilo tudi spremstvo na njegovi zadnji poti, kar je bil viden dokaz, kako priljubljen in spoštovan je bil g. dr. Bratkovič. Na odprtem grobu sta izpregovorila s v arce segajočimi besedami in

slovo slovenski pisatelj monsignor Keaver Meško in mestni župan g. dr. Picej. Zaradi svojega izrazitega slovenskega prepričanja je moral blagorokojni občutiti v stari trbli Avstriji mnogo bridkosti, zlasti takrat, ko je kot prvi slovenski odvetnik v Slovenjgradcu vlagal prve slovenske sodne in uradne vloge na sodišču v Slovenjgradcu. Kljub vsem viharjem ni klonil, ker je veroval na vstajenje slovenskega naroda. V svetovni vojni vihri je dr. Bratkovič preizkusil vse grozote, zlasti ob Piavi, odkoder je moral 9 dni peš hoditi kot avditor do Beljaka, kar je bilo značilno v svetovni vojni, ko so slovensko izobraženstvo pošiljali v klančino. Božja previdnost je hotela, da je blagi mož srečno prešal svetovno morijo ter se vrnil pod domači krov in med svoje Slovenjgračane. Njegovo plodno življenje nas epominja Gregorčičevih besed: Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze. In to po vsej resnici. Rečeš ni nikoli zaman trkal na njegova vrata. Gospod mestni župan je ob grobu popolnoma pravilno naglasil, da je bil dr. Bratkovič prava slovenska korenina, ki je bil zvest Bogu in svojemu narodu. To sta bili njegovi veliki diki. Bog mu bodi mil sodnik in dober plačnik za vse, kar je nam bil.

Umora svoje žene osumljeni Sotlar — nedolžen

Ljubljana, 11. avgusta.

Državno tožilstvo je odredilo, da se kazenska preiskava proti Antonu Sotlarju, 66 letnemu posestniku v Dobu št. 75 pri Domžalah zaradi suma umora svoje žene ustavi, ker ni podana osnova za nadaljni kazenski progon. Anton Sotlar je bil nato izpuščen na svobodo. Aretiran je bil 5. aprila. Da v kratkem ponovimo tragično smrt Frančiške Sotlarjeve.

Umorjena je bila prvotno poročena z A. Jago-dicem, ki je imel svojo domačijo v Dobu. Ta je umrl 1925. V drugič se je Frančiška poročila 1927 z Antonom Sotlarjem, ki je bil doma iz Radeč pri Zidanem mostu. Za hlapca je že od mladih let služil v Ljubljani pri raznih zavodih. Nahrnil si je okrog 20.000 din. Mož je bil miren, pokoren ženi in varčen. Frančiška pa je bila skopa. Po večerji 23. marca sta oba zaklenila hišna vrata in odšla

v hlev krave pomolzt. Okoli 19.15 se je žena povrnila v hišo. Ko je odprla vrata in vstopila v vežo, jo je nekdo s toporiščem 4 krat močno udaril po glavi. Kmalu nato je prišel v vežo mož Anton, ki ga je prav tako neznanec napadel in udaril po glavi. Sotlar je pa stekel iz veže in začel klicati sosedo na pomoč. Prišli so eni celo oboroženi z vilami in koli. Frančiška Sotlarjeva, ki se je po udarcih zgrudila, se je med tem pobrala in ob svetilki je stala, ne da bi mogla jasno povedati, kdo je bil napadalec. Poklicani zdravnik dr. Kremžar ji je nudi prvo pomoč ter ji rane obvezal. Čez dva dni je žena umrla. Domžalski orožniki so uvedli vsestranske poizvedbe in na podlagi nekaterih nebiestvenih indicov so naposled aretirali moža Antona zaradi suma umora, odvedli so ga najprej na Brdo, od tam pa v ljubljanske zapore. V preiskavi je bilo zaslišanih 15 prič, večidel sosedov in drugih, ki so poznali domače razmere pri Sotlarjevih,

Drobne novice

Bojevniki

Iz bivše Stajarske, pohitile v nedeljo 15. avgusta na Brinjevo goro pri Zrečah (Konjice), kjer bo ob 10. cerkveno opravilo za padle bojevnike. Sv. mašo na prostem bo opravil arhidiacon iz Konjice gosp. Tovornik Franc, cerkveni govor bo pa imel predsednik Zveze Ratej Mirko iz Trbovelj. Cerkevemu opravilu bo sledilo zborovanje bojevnikov, kjer bodo govorili o smernicah in delu bojevnike organizacije člani izvršnega odbora Zveze bojevnikov. Na predvečer, t. j. v soboto, bo pridiga in pete litanije.

Prosvetni tabor v Prevaljah

Ob 25 letnici Katoliškega prosvetnega društva v Prevaljah bo dne 29. avgusta velik prosvetni tabor s sledečim sporedom:
Sobota: Zvečer bakljada s sodelovanjem domače godbe in moškega pevskega zbora.
Nedelja: Ob 5 jut. budnica. Ob 8 sprejem gostov. Ob 9 slovesna sv. maša. Ob 10 slavnostni govor. Ob 11 slavnostni občini zbor.
Popoldne: Ob 2 slovesne večernice. Ob 3 se bo vzprijazila igra »Mutek Osojski«. Vabljeni vsi!

Koledar

Cetrtek, 12. avgusta: Klara, devica; Hilarija, mučenica.

Osebnosti

Novo mašo bo pel v nedeljo 15. avgusta v Gorjah pri Bledu domačin franciškan p. Jozafat Ambrožič OFM (Šmonov Janez) iz Krnice. Zadnji čas je bil v Jeruzalemu v Palestini. Dne 28. julija se vkrcal v Haifi na ladjo, 4. avgusta prišel v Benetke. Novomašnik je franciškan v Italiji in se je po mnogem trpljenju dokopal do redovniške in zdaj mašniške časti.

Sodniška imenovanja. Sodniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu Fran Colarič je postavljen za sodnega pristava pri okrajnem sodišču v Laškem. Sodniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Celju Jože Kunič je postavljen za sodniškega pristava pri okrajnem sodišču v Raddehah.

Iz banovinske službe. Napredoval je Kurel Vladimir, banov. kmet. svetnik V. položajne skupine pri okrajnem načelnstvu Maribor levi breg za banov. kmet. svetnika v IV/2 položajno skupino na dosedanem službenem mestu. — Mavrič Alojzij, banov. uradniški pripravnik IX. položajne skupine pri okrajnem načelnstvu v Novem mestu je napredoval za banovinskega tehniika IX. položajne skupine istotam. — Postavljen je Blasin Roman za banov. zvanjčnika pri okrajnem cestnem odboru v Novem mestu. — Napredoval je Šmrke Franc, uradniški pripravnik X. položajne skupine v d. tajnika okrajnega cestnega odbora v Litiji za banovinskega tajnika okrajnega cestnega odbora v X. položajno skupino na dosedanem službenem mestu. — Za banovinskega služitelja II. položajne skupine na kmetijski šoli na Grnu je imenovan Jože Jerman. — Banovinski službi se je odpovedal dr. Ivan Logar, zdravnik združ. zdravst. občine Sodražica. — Za banov. višjega rač. inšpektorja v V. skupini pri banki upravi v Ljubljani je napredoval Jože Mavrič. — Za banov. uradniškega pripravnika 8. položajne skupine na Golniku je imenovan dr. Grujič Milič. — Za obrtno učitelja v IX. položajni skupini je dodeljena toleda tečaj na Jesenjak Julija Pogacnik-Kor, dosedanja obrtna učiteljica X. položajne skupine zavoda za žensko domačo obrt v Ljubljani.

Iz policijske službe. Za policijskega agenta I. razreda pri ljubljanski policiji je napredoval Vinko Čeh. — Odpuščen iz državne službe je Milan Mrhar, policijski agent pri mariborski policiji.

— Odlikovani so: z redom Jugoslovanske kro- ne 5 stopnje letalski major Franjo Pire; z medaljo za vojaške vrline letalska kapetana II. razr. Ilija Zelenika in Ivo Ostrič; z zlato medaljo za vestno službovanje letalski narednik Dragotin Skulič; s srebrno medaljo za vestno službovanje letalski narednik Ernest Hugi, Ivan Sremec, Stanislav Vouk, Otmar Lajk, Stanislav Kodre in Vilko Cirger.

— Iz vojaške službe. Izpit so položili: za aktivna poročnika bojne ladje II. razr. poročnika fregate Slavko Kirehmayer in Borislav Supek, za aktivna strokovna podporočnika mornariškega narednika Leopold Ankon in Danijel Barle.

Obiščite v Mariboru prvovrsten restavrant VELIKE KAVARNE.

— Anketa na banki upravi zaradi ujm. Včeraj dopoldne je gosp. ban dr. Marko Natlačen sklical na banki upravi anketo vseh načelnikov. Anketa je obravnavala vprašanje, kako čimprej in čimbolj uspešno pomoči krajem, ki so jih letošnje poletje zadele ujme, kakor toča, viharji in povodnji. Anketa je pokazala vsa odločnost banke uprave in banovine, da se čimprej prisloži na pomoč tako zelo prizadetemu prebivalstvu. To se je deloma že zgodilo, v prihodnjih dnevih pa bo banovina po svojih možnostih še napravila svojo dolžnost.

— Dekliski dan na Betnavi. Lavantinski župni uradi se naposled, da takoj pošlje prijave, ker drugače ne bo mogoče oskrbeti prenočil. Gg. duhovniki, ki pridejo v soboto ali nedeljo dopoldne, naj prinesejo s seboj talar. Večje skupine deklet naj prinesejo s seboj društvene zastave. Po dosedanjih prijavah sodeč bo obisk deklet ogromen. Zeleni moramo prijaviti število udeležencev, da bo v vlakih dovolj prostora. — Dekleta, veliko dobre volje prinesite s seboj! Na veselo svidenje!

Vaše zdravje čuva

„LASTA“ SLADNA KAVA

— »Seviljski brivci« in »Prodna nevesta« v Rogoški Slatini. Kakor že najavljeno, bo v soboto, dne 14. t. m. uprizorila v veliki dvorani »Tonkinac« v Rogoški Slatini ljubljanska opera »Seviljskega brivca«, v nedeljo 15. t. m. pa »Prodna nevesta«. Začetek obeh predstav točno ob 20.30. Predprodaja »Seviljskega brivca« v Rogoški Slatini. Vsa pojasnila glede avtobusnih zvez dobite pri »Putnikih« v Mariboru in Celju.

— Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15 je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, pri odvetnikih, notarjih, trgovcih itd. Izpizčevala služijo tudi kot izkaz dovršene vajeniške

dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Počtujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravateljstvo dnevno v pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pismeno ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponj! Lasten dekliski internet.

— Stari zemljiški urbarji se selijo. Zemljiška knjiga ljubljanskega okrajnega sodišča hrani še mnoga za proučevanje naše gospodarske zgodovine važnih zemljiških urbarjev ali starih zemljiških knjig, ki segajo tja do Marije Terezije, hrani tudi mnogo starih listin. Ker postaja urad zaradi naraščanja novih listin in knjig pretesen za hranitev teh starih foliantov in ker je muzej mnogo prikladnejši za zgodovinarje, je odločeno, da se prenese vse stare zemljiške knjige ali zemljiške urbarji v muzej. Te dni so odpeljali iz zemljiške knjige vse urbarje, ki se nanašajo na Ljubljano. Kakor zatrjujejo, se bo v muzeju počasi koncentrirala velika zbirka važnih zemljiških knjig iz Slovenije in bodo od vseh 52 okrajnih sodišč prepeljane te knjige v Ljubljano. To bo ogromna zbirka. Pravijo, da je teh knjig do 10 vagonov.

— Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu, Ljubljana, Kongresni trg 2. Vpisovanje in pojasnila dnevno od 9—12 in 4—6 pri vodstvu zavoda.

— Romarski avtoizlet po sončni Dalmaciji k M. B. od Zdravja v Split in čudodelni Gospe Sinjski. Na Plitvice — z ladjo na prekrasni otok Ivar! Prijave in pojasnila pošilja: »Družina božjega svetca Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— Na državni tehniški srednji šoli, na delovodski, moški in ženski obrtni šoli v Ljubljani bo vpisovanje v prve letnike dne 1. in 2. septembra. Na tehniški srednji šoli bodo sprejemali učence v arhitektonsko-građbeni, v strojni in v elektrotehniški odtok. Na delovodski šoli bodo sprejemali učence samo v građbeni odtok. Na moški in ženski obrtni šoli bodo sprejemali učence, oziroma učence v kiparski in rezbarski, v keramiški in v grafični odtok, oziroma v odtok za krojenje in šivanje oblek in v odtok za umetna dela (vezenje). Sprejemni pogoji so objavljeni v šolskem izveščju, ki se celo ali v delih lahko dobi pri šolski upravi tudi po pošti. Med počitnicami dobijo stranke ustna pojasnila v ravateljstvu pisarni vsak delavnik od 9 do 10.

— Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavzete zjutraj in zvečer po četrtinski kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 90474/35.

— Organizacijski odbor za »Šketov spominski dan« na Mestinjem izreka vsem, ki so kakorkoli pripomogli do tako lepega uspeha kulturne prireditve šmarskega fantovskega prosvetnega okrožja, najiskrenejšo zahvalo.

— Huda nesreča motociklista. V Tacnu blizu tovarne Hribenič je bil včeraj popoldne nevarno ponesrečen 23-letni pekoveki mojster Josip Pavličič, ki ima svojo obrt v Kranju, je pa doma s Hrvaškega. Pavličič se je peljal z motornim kolesom, ki se mu je prevrnilo. Pri padcu je dobil Pavličič hude poškodbe na glavi, pretrpel so se mu možgani ter je krvavel iz ušes. Nezvestega ponesrečenca je prepeljal v bolnišnico ljubljanski reševalni avto.

— Službeni list kr. banske uprave dravske banovine prinaša v 64. kolu s dne 11. avgusta 1937 uredbo o trgovinskem sporazumu med Jugoslavijo in Rumunijo, pravilnik, kako se odmerja, pobira in izroča pobrana doklada za kmetijske zbornice, avtentično tolmačenje uredbe o kmetijskih zbornicah in svetnikov kmetijskih zbornic, odlok o ustanovitvi nove davčne uprave v Mokronogu ter spremembo imena vsi Zverinjak v Gornji St. Lenart.

— Opozorilo lastnikom ugostilniških podjetij! Zveza za tujski promet v Sloveniji, zastopstvo »Putnike«, d. d. v Ljubljani, sporoča, da po prejetih poročilih nabira neka oseba pod imenom Stane Zupan, baje iz Celja, naročila za napisane table pri raznih hotelirjih in gostilničarjih. Trdi, da ima od Zveze za tujski promet pooblastilo za zbiranje takih in slinih naročil. Vse stranke, pri katerih bi se imenovani zglasil, naprošamo, da to takoj javijo Zvezi za tujski promet v Sloveniji v Ljubljani ali pa najbližji oblasti, ker nobena oseba nima takega ali slinčnega pooblastila.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Samouki knjigovoz ali kako se naučim vezati sam knjige, 24 strani, 3 din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1929. — Pomanjkanje gotovine je danes že marsikoga prisililo, da opravlja razna dela sam, ki jih je svojčas izvrševal obrtnik. Tako je tudi z vezanjem knjig. Knjižnica »Samouki knjigovoz« daje amaterju praktična navodila, kako naj vrši to umetnost. Ko si je ogledal to umetnost pri kakem poklicnem knjigovozu, poskusi po navodilih te knjižnice sam. Tu najdeš navodila, kako potrebščine rabi knjigovoz, kako jih rabi in kakšne so. Kako pripraviti knjigo za šivanje, kako jo sesijati, kako vezati knjigo v mehko vezavo, v pol platno, celo platno ali usnje. 12 slik med besedilom ti pa nazorno pove, kako gleda potrebno orodje. Vse knjigovozske potrebščine pa dobi amater pri trdnji Jančič v Florijanski ulici v Ljubljani.

Sv. Juri ob Ščavnici

Za spomenik kralju Aleksandru I. smo prejeli naslednje prispevke: g. Fric Zilavec, industrialec, Gor. Radgona, 100 din, g. Rižnar, žel. revizor, 50 din, g. Alojz Brenčič, trgovec, Ptuj, 50 din. Prisrčna hvala! Odkritje spomenika bo, ko pripravi naš vloga z maršala dvora radi plošč.

Novo mesto

Podružnica SPD v Novem mestu priredi v nedeljo 15. avgusta izlet na Trdinov vrh na Gorjančih. Za jedajo in pijačo preskrbljeno. Odhod avtobusa ob 5.30 zjutraj izpred hotela Windischer do tovarne na Gorjančih. V slučaju neugodnega vremena izlet odpade.

Ljubljana

Romanje ljubljanskih župnij na Brezje

V nedeljo, 15. avgusta na Veliki Šmaren prirede vse ljubljanske župnije romanje na Brezje. Namen tega skupnega romanja je, da prvič v skupni molitvi poprosimo brezjansko Gospo, da bi jo tudi svečano in uradno lahko klicali za »Zavetnico slovenskega naroda«. Kasneje se bomo obrnili tudi na naše šole, da nam to izposlušajo v Rimu.

Vsi ljubljanski župni uradi imajo na razpolago vozovnice in izkaznice, kjer so tiskane pesmi za ljudsko petje in vozni red. Skupna cena je 18.50 dinarjev. Peljemo se z navadnimi vlaki, po potrebi bo pa vozil tudi poseben vlak ob 7.55. Kupite vozovnice in izkaznice še danes ali vsaj jutri. Vsi romarji naj gotovo pregledajo »Slovenec«, kjer bodo zadnja navodila. — Ljubljanski župniki.

Dr. France Debevec

specialist za pljučne bolezni in tuberkulozo
se je preselil
v Cigaletovo ulico št. 1-1. (poleg sodišča)
ter prične ordinirati dne 16. avgusta 1937

1 Anketa o otroških zavetiščih. Prihodnji teden bo mestni socialni urad sklical veliko anketo o zgradbi nujno potrebnih otroških zavetišč v Ljubljani. Predvsem bo Ljubljana že letos dobila veliko otroško zavetišče v Trnovem, za katero je določena že vsota skoraj 1 milijon dinarjev. Skupni stroški za to zavetišče bodo znašali okoli 3 milijone dinarjev. Zavetišče v Trnovem bodo gradili postopoma, načrte za zavetišče, ki bo stalo blizu mestne drevnice v Trnovem, pa je izdelal arh. Mušič. Na anketo bodo povabljeni vsi činitelji na socialnem polju v Ljubljani.

1 Stanovanjske odpovedi. Pri okrajnem sodišču je bilo julija vloženih 250 stanovanjskih odpovedi. Odpovedana so v prvi vrsti mala stanovanja ter razni trgovski odtok obrtni lokalni zaradi neplačane najemnine. Kot vzrok odpovedi pa navajajo lastniki še druge okolnosti, kakor: nered in nemir v hiši, stranka grozi in pretepa gospodarja, stanovanje je higiensko nezdružljivo in potrebno poprave, kršitev higienskih predpisov itd.

1 Gradnja palače banke »Slavije«. Za danes ob 9 dopoldne je sklicana građbena komisija mestnega magistrata, v katero so pozvani tudi vsi interesi, da na licu mesta ob Tyrševi cesti in Gajevi ulici pregleda stavbni prostor, na katerem bo banka »Slavija« zgradila svojo palačo. Po odbitvi raznih formalnosti bodo pričeli najprej s podiranjem stare hiše ob Tyrševi cesti. Načrti palače so bili že pred več tedni predloženi mestnemu građbenemu uradu.

1 K proslavi biserne maše kanonika Iv. Sušnika v Vzemjni zavarovalnici smo prejeli še sledeče vrstice: Zbor, ki je pel med sv. mašo, je bil sestavljen iz uradništva Vzemjne zavarovalnice, pomnožen z nekaterimi gosti, med katerimi velja omeniti tri člane ugledne ljubljanske družine Kristanove.

1 Fantovski odtok Sentpeterske prosvete ima drevi izredni sestanek. Radi važnosti sestanka je udeležba obvezna za vse člane, ki so v Ljubljani. — Predsednik.

1 Putnik organizira dva izleta z avtobusi v soboto 14. t. m. v Radovljico na nočne plavalne tekme. Cena vožnji in vstopnina 40 din. — V nedeljo 15. t. m. na Ljubelj na tekme z motornimi kolesi. Cena vožnji in cena vstopnice 55 din. Vse ostale informacije pri bibliotekarju »Putnik«.

1 Nesreča pod tramvajem. Na Celovski cesti je včeraj dopoldne podrl tramvaj 68-letnega kočarja Jožefa Srebrnjaka iz Vogelj. Srebrnjak je dobil hude poškodbe po celem telesu.

1 Lovro je razdril zaroko. V sredo proti večeru sta si ogledovala na Mestnem trgu lepe izlozbe dva mlada človeka. Fant je bil bolj čemerno razpoložen, dekle pa mu je prigovarjalo, tako da sta končno je stopila v Zlendrovo trgovino in tam je fant možko ukazal, naj odrežejo zanj in za njegovo zaročenko nekaj kosov najlepšega blaga. Pomočnik je atregel, da mu je kar pot list v obraz in končno odličnima kupcema vse zavil v velik zavoj ter predložil gospodu račun, ki je znašal 1672 din. Mladi 23-letni Lovro pa se je tedaj popraskal za ušesi in izjavil, da še nikoli ni imel v življenju toliko denarja in da blaga ne bo plačal. Njegovi spremljevalci je kri zalila ves obraz tja do ušes. Lastnik trgovine pa je poklical stražnika in mu je izjavil, da trpi vsaj 500 din žkode, ker je razrazil lepe kose blaga. Na policiji je fant mirno priznal, da ga starši njegove zaročenke silijo je čimprej priporoki, on pa nima denarja ter da je hotel na ta način najbolj učinkovito pokazati, kako je ženin, ki je brez belica v žepu. Sedaj fant upa, da mu bodo starši zaročenke dali mir in osramočena zaročenka tudi, čeprav gre zaradi tega poskušna goljufije za nekaj dni v zapore! Lovro je vsekakor dosegel, kar je nameraval s svojim trikom: razdril je zaroko.

1 Nočno slučje imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy 7, Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 17.

Celje

c Kredit za obiranje hmelja. Na hmeljarskem taboru preteklo nedeljo v Zalcu se je izrazila spleš. Na želja, naj bi se hmeljarjem preskrbel nujno potreben kredit za obiranje, da jim ne bo treba takoj in za vsako ceno prodati nekaj pridelka. Na tozadevno posredovanje okrajnega načelnika dr. Zlobca se je Mestna hranilnica v Celju v interesu našega hmeljarstva takoj odločila, da nudi hmeljarjem za obiranje potrebne kratkoročne kredite in ima potrebno gotovino že pripravljeno. Savinjski hmeljarji ukrep uglednega delavnega zavoda celjske občine toplo pozdravljajo. Hmeljarji, ki potrebujejo gotovino za izplačilo obiralcev, naj se torej obračajo naravnost na Mestno hranilnico v Celju.

c Davčna uprava v Celju opozarja vse interese na potrdila o davčnem predpisu za šolo, da si jih že sedaj preskrbe bodisi piemeno ali osebno, v obeh slučajih mora biti vloga kolkovana z 10 din in priložen kolek za 20 din. Zaradi velikega navala se tik pred začetkom šolskega leta ne bo moglo vsem hkratu ustreči.

c Šofer Drolenik žrtve nesreče. Celjanom je še dobro v spominu zagonetna smrt šofera Drolenika, največ jih smatra, da je bil šofer Drolenik žrtve napada. Celjska policija in orožništvo so uvedli v okolici Zreč strogo preiskavo, vendar vse dosedanje preiskave izključujejo napad in kažejo, da se je Drolenik na Brinjevi gori poškodoval, vendar je v svoji žilavosti in delavnosti še delal toliko časa, da je padel na trdo cesto in si prebil lobanjo in radi te poškodbe umrl.

c Kino Metropol. Danes »Dovolj mi je žena« (Es genügt mir meine Frau).

Maribor

m Romanje k Sv. Petru pod Sv. Gorami bo iz Maribora ob 21. do 22. avgusta. V soboto 21. t. m. ob 14.30 odpelje avtobus romarje izpred frančiškanske bazilike. Povratek v nedeljo zvečer. Avtobusna vožnja tja in nazaj stane 47 din. Prijave sprejema samostanski vratar.

m Iz magdalenske župne cerkve gre v ponedeljek, dne 16. avgusta ob 6. zjutraj procesija k podružnici v Devici Mariji na Brezju, kjer bo sveta maša.

m Seja občinskega sveta mariborskega bo v petek, dne 20. t. m. ob 18. v mestni posvetovalnici.
m Pasja steklina. Dne 8. t. m. je pri konjaču poginil za stekleno pes iz Rajčeve ulice 6, ki je ugriznil tri osebe. Zaradi te ponovne pojave stekline meščanstvo opozarjamo, da bo mestna občina predpis strogega pasjega zapora najmanjšane nadziral ter bo vsako kršitev strogo kaznovala.

m O tatvini Sloimkove zlate ure v mestnem muzeju smo dobili še sledeča pojasnila: Ura je bila ukradena iz zaklenjene vitrine v nedeljo med pol 9. in pol 10. dopoldne. Muzejski hišnik Mohr je opazil tatvino ob tridesetih na 10, mislil pa je sprva, da jo je vzel prof. Baš za razstavo na Mariborskem tednu. Še dopoldne pa je izvedel, da prof. Baš ure ni rabil za razstavo, pa je takoj obvestil o tatvini prof. Baša. Ta je obvestil o tem policijo, ki je že v nedeljo popoldne pričela s preiskavo ter je izvršila daktiloskopske posnetke. V času, ko je bila tatvina izvršena, so bili v muzeju samo 4 obiskovalci. Tat je moral že večkrat oprezovati na ugodno priložnost, ker je vitrino spretno odprl s vitrihom ter jo potem zopet zaklenil. V vitrini so še drugi spomini na pokojnega vladiko Sloimka, ki jih je rabil v svojem življenju, tako njegova čaša, pisalni pribor, pečatniki itd. Ura je bila iz zlata, navijala se je s ključem, vrednost pa ima predvsem zgodovinsko, ker je zlato vredno kvečjemu 400—500 din. Tatvino je bilo mogoče izvršiti zaradi tega, ker je muzej zaradi tesnega prostora tako natrpan, da so sobe zelo nepregledne. Policija poziva osebe, ki so se v omenjenem času nahajale v muzeju, da se prijavijo v sobi št. 16 kriminalnega oddelka, da se dobe na ta način potrebna pojasnila, ki bodo olajšala zasledovanje drznega tatu.

m Dr. Toplak ne ordinira do 29. t. m.

m Vinčar izgubil 1300 din. Vinčar Štefan Lešnik iz Ritoznja je prijavil mariborski policiji hudo izgubo, ki ga je zadelo. Ko se je vozil s kolesom od Kralja Petra trga po Masarykovi in Tržaški cesti do želez. prevoza, mu je padla iz suknjice denarnica, v kateri je imel 1300 din.

m III. kolo šahovskega turnirja za prvenstvo Maribora se bo igralo v soboto 14. t. m. zvečer ob 20. v gostilni Slavec nad Tremi ribniki.

m Večjo vsoto denarja je našel avstrijski carinik na Aleksandrovi cesti. Denar je sedaj na mestni policiji.

m Metan za pogon zasebnih avtomobilov. Mestni avtobusni promet je dobil sedaj zadostno zalogo metana v jeklenih posodah za pogon avtomobilov. Interesanti, ki žele svoja tovorna vozila preurediti na pogon z metanom, naj se javijo v pisarni avtobusnega prometa v Plinarniški ulici. Pogon z metanom je mnogo cenejši kakor pogon z bencinom.

Kmetijski labor pri D. M. v Polju

Nad vse pričakovanje lepo je uspel labor Kmečke zveze za ljubljansko okolico, ki je bil v nedeljo pri Dev. Mr. v Polju. Labor je pokazal, kako trdno so povezani poljski kmetje in njihovi tovarši v ljubljanski okolici v svoji stanovski organizaciji. Z veliko samozvestjo so šli kmetje na delo, da uspešno pokažejo moč svoje organizacije. Polje so že večkrat videli različna zborovanja, a kar je v nedeljo Kmečka zveza pokazala, je preseglo vsa pričakovanja. Tudi tiste, ki so doslej stali ob strani, je lepa manifestacija kmečke misli navdušila. Po prihodu jutranjega vlaka je bil na kolodvoru pozdrav številnih udeležencev in kmečkih voditeljev. Nato se je razvil mogočen sprevod skozi Polje. Studence in Slape v tarno cerkev k službi božji. V sprevodu je bilo 40 konjenikov z zastavami na čelu, nato 130 kolesarjev in nad 150 narodnih noš. Za kmečko godbo iz Smartnega je šla ogromna množica kmečkih mož in fantov, zagorelih obrazov in jeklenih mišic. Sprevod je zaključilo devet parizarjev, ovitih v zelenje in cvetje, polnih prepevajoče in vrisajoče mladine.

Sv. mašo je daroval župni upravitelj gospod Sladič, nato pa se je zgrnila množica na zborovalni prostor. Kmet šimene je »odil kmečki labor in uvodoma pozdravil navzoče, zlasti kmečke voditelje in organizatorje, ki so jih navzoči vidno pozdravljali. Prvi je nato govoril predsednik Kmečke zveze g. Janez Brodar, ki je v razumljivem in klenem govoru razložil važnost kmečkega stanu za narod in državo in utemeljeval upravičeno kmečko borbo za najtemeljnejše pravice kmečkega stanu. Poudaril je nalogo, ki jo ima Kmečka zveza v boju za pravice kmečkega stanu. Njegova izvajanja so zborovalci spremljali s pozornostjo in nagradili z viharim odobravanjem. Kot drugi govornik je nastopil tovarši z zelene Stajarske, g. Spindler, ki je zlasti mladino pozival v vrste Kmečke zveze. Za njim je burno pozdravljena nastopila slovenska kmečka žena in mati g. Brodarjeva, ki je poudarjala zasluge kmečkih žena za naš narod in upravičeno zahtevala, da se beseda slovenskih kmečkih žena in deklet upošteva takrat, ko se odloča usoda našega naroda. Dolgotrajno odobravanje je pokazalo, da so zborovalci prav razumeli njene besede. Zadnji govornik, svetnik Kmetijske zbornice, g. Kržmar, je poudaril pomen kmetijskih zbornic, ki so po zaslugi Kmečke zveze stopile v življenje.

Dve uri je trajalo zborovanje. Navzoči so se nato razšli, polni navdušenja za skupno borbo za staro pravdo, katero hočejo izboljšati pod vodstvom svoje stanovske organizacije Kmečke zveze.

Radeče pri Zidanem mostu

Mestni gospodarski odbor so je sestavil. Njegov načelnik je gosp. Franjo Černe, trgovec. Blagajniško mesto je prevzel župan gosp. Josip Rozman. Člani odbora pa so gg.: Lovšin Anton, župnik, Franjo Gospičar, mizar, in Janko Simončič.

Proslava 65-letnega obstoja radeške prostovoljne gasilske čete z župnim zletom župe Krško je bila nepričakovano lepa in slovesna. Nastopilo je več govornikov, ki so poudarjali lepoto gasilске dela, med njimi starešina zajednice dr. Kodre in načelnik g. Franjo Černe. Prosta zabava se je vršila v najlepšem redu med igranjem radeške godbe »Savski val«.

Nočne nemiri so postali v našem mestu nekaj navadnega. Čudno je le to, da po polnoči ne dajo miru osebe, ki stoje na visokih mestih in uživajo ugled, ki ga ne zaslužijo. Mogoče bi se občina za te nemire malo pozanimala in, če je mogoče, jih tudi — ukinila. Vsi ji bomo prav od srca hvaležni.

Fantovski odtok ima svoj redni sestanek v četrtek zvečer ob pol devetih.

Železnice in tujski promet

Sredi najhujše vročine, ob času počitnic, se ponavadi zbera v Belgradu pri glavnem ravnatelstvu državnih železnice gospodje, ki vedno in obilno pri sestavi železniškega voznega reda ter se na važnih konferencah resno posvetujejo, kaj vse bi se dalo ukreniti, da bi se naš potniški promet čim najbolj prilagodil zahtevam, ki jih ne- vzdržno razvijajoči se naš turizem imperativno za- hteva. Priznati moramo, da kaže zadnja leta želez- niška uprava zelo veliko razumevanja za potrebe tujskega prometa, vendar pa moramo sem in tja tudi za žalostjo ugotoviti, da se manj upoštevajo potrebe Slovence, ki ima najbolj razvit tujski in izletniški promet in kjer dnevno, mesečno in letno narašča frekvenca tako domačih, kakor tudi tujih potnikov in turistov. Kar se tiče mednarodnega prometa v območju Slovenije, je bilo letos uve- denih precej izboljšanj, ki smo jih z veseljem pozdravili; med te pridobitve moramo šteti pred- vsem uvedbo posebnega direktnega vagona II. in III. razreda med Praho in Bohinjsko Bistrico, kar smo poprej toliko let brezuspešno zahtevali. Imamo sicer glede mednarodnega prometa skozi in v Slovenijo še marsikatero želje, katerih uresničene- je bomo gotovo prej ali slej dočakali. Danes se bomo omejili le na nekatere misli, ki se nam vsi- ljujejo, če primerjamo vozni red Slovenije z onim v drugih pokrajinah naše države in z ozirom na izboljšanje notranjega turizma in izletniškega prometa.

Če le površno pregledujemo vozni red, opa- zimo, da imata Belgrad in Zagreb prav izvrstno zvezo z notranjostjo države in z morjem, zvezo, ki omogočajo na hiter in cenen način potujočemu občinstvu doseči kraje in pokrajine, kamor hoče na oddih. To velja tako za domačine, kakor tudi za inozemce. Vzemimo za primer Zagreb, ki nam je najbližji. Iz Zagreba vozita v Split dnevno red- no dva pospešena potniška vlaka (poleg sezonske- ga nedeljskega izletniškega) in prav tako tudi nazaj. Vožnja časa teh dveh parov tako imenovanih »poburanih vlakov« je le malo daljši od onega red- nih brzih vlakov. Zagrebčanom, kakor tudi ino- zemcem (Čehom, Avstrijcem, Madžarom) je omo- gočeno razmeroma hitro, približno kakor z brzo- vlakom, priti na Vrhovine in do Plitviških jezer, v Knin, Šibenik in Split. Zagreb ima sicer izletniški vlak od nedeljah za Gorenjsko, vendar pa odhaja ta dosti prepozno iz Zagreba in se vrača zelo pozno, tako da pridejo izletniki šele drugi dan, v ponedeljek jutraj, po drugi uri zopet domov. Nekaterim hrvaškim izletnikom bo mo- goče ta vlak po godu, zelo mnogim pa gotovo tudi ne. V sezoni vozita med Belgradom, Zagrebom, Ljubljano in Jesenicami in nazaj dva izvrstna brzovlaka 9 in 10, ki sta zaradi dobrih zvez in pri- ključkov, ki jih imata tekoma poti, kakor tudi na Jesenicah, kakor nalašč pripravna za prevažanje letoviščarjev, izletnikov, planincev itd. iz sredine države v naša gorenjska letovišča in zdravilišča ter v naše planine. Imata pa samo to napako, da sta kot brzovlaka mnogo predraga. Ali ne bi bilo mogoče po splitskem vzorcu in prihodnji sezoni vpeljati ta dva vlaka kot pospešena potniška vla- ka, in sicer dnevno, izven sezone pa ob nedeljah in praznikih, kar bo posebno za smučarje zelo ugodno. Ta novost bi frekvenco prav gotovo še povečala in s tem povečala tudi dohodke želez- niške države. Ta dva vlaka — bila izvrstna »weekend«-vlaka za Zagrebčane, pa tudi Belgraj- čanom bi prišla zelo prav. Bojazem, da bi bil na- vadni turistiški vlak zaradi tega manje obiskan, ne drži; tega bi se posluževali predvsem planinci in turisti, pospešeni potniški vlakov 9 in 10 pa komodejši potniki, izletniki in letoviščarji, ki se vozijo na počitnice, na kopanje in na manjše ture ter izlete.

Stara naša vroča želja, ki jo moramo vsako leto sproti ponovno poudarjati, so motorni vagoni za naše turistične proge. Kljub temu, da naše tozadevne zahteve ostanjejo do sedaj še vedno klie vpijočega v puščavi, se morajo vendar prej ali slej izpolniti, ker je pravica na naši strani; saj Slovenija razmeroma največ prispeva železnici. Nobenega dvoma ni, da se bodo okretne motorne garniture še bolje izkazale kot pa toge stare vo- zovne kompozicije in prepričani smo lahko, da se bodo ta vozila na slovenskih progah odlično amori- tizirala. Marsikateri problem voznega reda Slove- nije, ki ga danes s težavo rešujemo, se bo dal igrati rešiti z uvedbo motornih vagonov ter nji- hovih aprakolier. Zahtevamo, kajti dati se nam mora, trkajmo in odprlo se nam bo!

Po končanih večernih predstavah v ljubljans- kih gledališčih, kinematografih, koncertnih dvo- ranah itd. nima naše podeželsko občinstvo z želez- nico skoraj nikamor nobene zveze. Zelo hvale-

vredna je uvedba vlaka št. 926, ki odhaja iz Ljub- ljane ob 23.30 proti Jesenicam in prihaja na Jese- nice ob 1.21 ponoči. Silne zveze iz Ljubljane bi se morale vpeljati tudi iz Ljubljane na Notranj- sko, Dolenjsko in Zasavje; to bi bilo posebno la- ko izvedljivo tedaj, če bi imelo ljubljansko ravnatelstvo na razpolago primerno število motornih voz. Ni dvoma, da bi bili taki večerni motorni vlaki dobro frekventirani. Zakaj bi se taki vlaki ne mogli uvesti v Ljubljani, ko ima Zagreb tudi take zveze, med drugimi večerni vlak št. 628, ki vozi proti Zidanemu mostu skoraj prazen. Gene- ralno ravnateljstvo nam bi tozadevno pooblastilo naše železniško ravnateljstvo, da uvede po potrebi in svoji uvidenosti take vlake. Prepričani smo, da bo naše ravnateljstvo z veseljem izvedlo tako pooblastilo in realiziralo naše želje.

Belgrajsko in zagrebško železniško ravnatel- stvo sta že večkrat z velikim uspehom vodili tako imenovane popularne vlake v vse smeri, posebno pa na naš Jadrans. Kaj, če bi se poskusilo z uve- do nekaterih »popularnih« vlakov tudi v območju ljubljanskega ravnateljstva? V prvi vrsti bi prišli tu v poštev vlaki, ki bi vozili iz Ljubljane v Rim- ske Toplice, Laško, Celje in Rogosko Slatino, na- dalje iz Ljubljane v Maribor in Slovenske gorice ter v Dravsko dolino; končno iz Ljubljane preko Celja v Saleško dolino in do Dravograda. Tudi vlaki na Sušak in Split preko Dolenjske bi bili gotovo dobro obiskani. Rekel bi kdo, počemu vam je treba popularnih vlakov, ko pa imate vendar redne izletniške vlake. Res je, toda upoštevati se mora, da so izletniški vlaki vedno nabito polni in da bi vrhu tega zelo dobro uspevali in se iz- vrstno obnesli tudi omenjeni izredni posebni vlaki z znatno znižanimi prevoznimi cenami. Pooblasti naj se v to ljubljansko ravnateljstvo, ki bo s svojo priznato spretnostjo gotovo uspešno izvedlo tak načrt.

Prepričani smo, da se bodo merodajni krogi z malo dobre volje in nekoliko uvidenosti z lah- koto odločili za ugodno rešitev vsaj nekaterih gornjih nasvetov in načrtov. Njih izvedba ne bo preveč težka, prinese pa bo brez dvoma velike koristi našemu letoviščarskemu in izletniškemu prometu, v prvi vrsti pa železniški blaginji sami.

A. V. P.

Železnica Banjalaka — Valjevo

Agencija »Jugoslovanski kurir« poroča, da bo- do z zgradbo normalnotrjne proge Banjaluka—Val- jevo začeli že meseca oktobra letos. Nadalje po- roča, da bo gradba te proge trajala okoli 4—5 let ter da bodo znašali gradbeni stroški okoli 1.200 mi- lionov dinarjev, kar bo eno največjih železniških del v naši državi. — Op. uredn. S to železniško progo dobimo novo progo od zahoda proti vzhodu poleg že obstoječih glavnih zvez: Belgrad—Brod—Zagreb in Vinkovci—Osijek—Varaždin. Proga Ba- njaluka—Valjevo je bila kot normalnotrjna dolo- čena že v uredbi o trasiranju in gradnji novih žele- zniških prog in o načinu njih financiranja z dne 17. julija lanskega leta. Za nadaljevanje proge Ba- njaluka—Valjevo je projektirana proga Kraljevo—Valjevo, katere del od odepka v Valjevo bo nor- malizirana ozkotirna proga.

Lisanski rudniki. Na glavni skupščini delni- čarjev dne 30. junija 1937, je bilo sklenjeno zvišati delniško glavnico od 3,5 na 15 milij. din. Nadalje so bili vpisani novi člani upravnega sveta, in sicer: dr. Max Hahn in dr. Karl Müller iz Berlina, dr. L. F. Maier iz Lucerna, Herbert Valenčič iz Most pri Ljubljani, dr. Max Heinhofel in dr. Danilo Gre- gorij iz Belgrada, dočim je še nadalje ostal v uprav- nem svetu ing. Albert Girois iz Pariza (za trans- kriptijo imen ne odgovarjamo, ker so vsa napisana v cirilici fonetično). V zvezi s tem poroča agencija »Jugoslovanski kurir« iz Belgrada, da je dr. Max Hahn glavni tajnik Jugoslovansko-nemške trgovske zbornice v Berlinu ter poslovodja družbe »Mittel- europäischer Wirtschaftstag«.

Ekspanzija Bora. Iz Belgrada poročajo, da je uprava borskega rudnika bakra kupila od neke angleške skupine večino delnic Drina Mines LTD, ki je lastnica tako zvanih podinskih rudnikov v Krupnju (svinčni rudniki). — Nadalje poročajo, da je Bor kupil tudi rudniške koncesije v Ajvali po- leg Trepcé (tu so ležišča avinčene, cinkove in sre- brne rude).

Odprava konkurza: Matzele Alfred, trgovec v Gmajini št. 8, p. Krka pri Slučni (Vsa masa raz- deljena).

Pozor hmeljarji!

Vsakemu hmeljarju je že dobro znano, da je neobhodno potrebno redno škropiti hmeljs- ke nasade proti peronospori z bordoško ali bakreno apneno brozgo. Znano je tudi skoro vsakemu, da je potrebno škropiti za zatira- nje rdečega pajka z žvepleno apneno brozgo, da se tako ohrani zdrav in prvovrsten pridelek.

Vsakemu pa ni znano, da se je pojavil tudi letos na hmeljskih pri mnogih hmeljarjih rdeči pajk, ki se ob vročini neizmerno hitro širi ter že uničuje razne večje nasade.

Hmeljarji — pregledajte takoj, da ne bodo prepozno, svoje nasade, ako se že tudi pri vas ni pojavil rdeči pajk.

Ker se napoveduje še nadalje jasno in vro- če vreme, ki je glavni povzročitelj hitremu razvijanju tega škodljivca, zato ne odlašajte s škropljenjem proti pajku.

Zelo priporočljivo sredstvo za zatiranje rdečega pajka je »Polybarit« (žvepleni barji) v prasku, ki ima vse dobre lastnosti pravilno pri- pravljene žvepleno apnene brozge, vendar je sigurnejše in enostavnejše v uporabi.

1% na brozga tega preparata uničuje si- gurno rdečega pajka na hmelju, a kot 3% na raztopina uničuje prezimujočo zalego ter jaji- čeca raznih živalskih škodljivcev na sadnem drevju.

Rektor Belgrajske Ekonomsko-komercialne šole v Belgradu. Iz Belgrada poročajo, da je za rek- torja Belgrajske Ekonomsko-komercialne šole ime- novan znani nacionalni ekonom dr. Aleksander Jo- vanović, ki je svoj čas vodil tudi študijski oddelek Narodne banke.

Konkurz je razglašen o imovini Hojnika Fran- ca, trgovca v Mariboru, Aleksandrova c. 24. Prvi zbor upnikov 14. avgusta, poglavitni narok do 16. septembra, ugotovitveni narok 30. septembra. Mestna hranilnica v Novem Sadu izkazuje za lansko leto povečanje vlog za 2.15 na 30.1 milij. din. Izplačila niso podvržena nobenim omejitvam.

Povečanje napr. tvornice bakra in medi v Slov. Bistrici. D. d. za promet s kovinami Zug- mayr in Gruber, tvornica bakra in medi v Slov. Bistrici je zaprosila za izdajo obrtne odobritve za postavitev: nove transformatorske postaje v kat. občini Zg. Bistrica, vrtljivega žerjava, visoke železnice in delavskega kopališča. Komisijski ogled in razprava, bo na licu mesta 24. avgusta.

Topilnica antimona v Krupnju. Iz Belgrada po- ročajo, da gradi belgrajska rudarska družba Mon- tania d. d. največjo in najmodernejšo topilnico antimona v Evropi, ki bo gotova januarja 1938. Obstojala pa v naši državi že dve manjši topilnici v Lisi pri Krupnji, ki sta lasti gori omenjene družbe.

Točenje vina lastnega pridelka v savski bano- vini. Ban savske banovine Viktor Ružič je predpi- sal pogoje za izdajanje dovoljenj (odobrenj) vino- gradnikom za točenje vina lastnega pridelka na področju savske banovine. Po teh pogojih bodo mogli vinogradniki ločiti vino najdalj 4 mesece.

Nasa trgovina z Francijo. Po francoski stati- stiki je znašal v prvi polovici letos naš uvoz v Francijo 42.685.000 frankov, francoski izvoz k nam pa 32.680.000 frankov.

Avstrijski izvoz lesa v Italijo. Z Dunaja po- ročajo, da se bodo ta teden začela avstrijsko-italijan- ska pogajanja za novo končnoveljavno ureditev avstrijskega izvoza lesa v Italijo. Zaenkrat je na- stopil zastoj v avstrijskem izvozu lesa, ker ne more iti čez mejo one pošiljke lesa, ki do 31. ju- lija niso bile ocarinjene. Ker pa so potrebe v Italiji zelo velike in ker so tudi cene na italijan- skem lesnem trgu v zadnjem času zelo narasle, se pričakuje kaj kmalu ugodna rešitev za avstrijs- ki izvoz lesa. Kakor v rudah tako se tudi v lesu opaža na svetovnih trgih pomanjkanje blaga. Av- strijci seveda hočejo to konjunkturo izkoristiti, vendar so mnenja, da zaradi tega ne smejo izpro- piti svojih gozdov, ki so tako važen faktor v njih gospodarstvu.

Borza

Dne 11. avgusta 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal na naših borzah angleški funt neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Belgradu 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8,45—8,55, v Zagrebu na 8,400—8,500, v Bel- gradu na 8,4128—8,5128.

Grški boni so beležili v Belgradu 30 blago.

Nemški čeki so v Ljubljani narasli na 12,85 do 13,05, v Zagrebu na 12,85—13,05, za konec

avgusta na 12,9750 blago, za sredo septembra na 12,725—12,925, za konec oktobra, za sredo in konec novembra na 12,85 denar, za sredo decembra na 12,75—12,95. V Belgradu so beležili 12,8905 do 13,0005.

Italijanske lire so nudili v Zagrebu pa 2,10, v Belgradu po 2,15.

Ljubljana — tečajji s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2393,41—2408,01
Berlin 100 mark	1745,08—1758,90
Bruselj 100 belg	730,35—735,41
Curih 100 frankov	966,45—1003,52
London 1 funt	215,98—217,98
New York 100 dolarjev	4308,51—4341,82
Pariz 100 frankov	162,66—164,10
Praga 100 kron	151,24—152,34
Trst 100 lir	227,70—230,78

Devizni promet je znašal v Zagrebu 2.966.220 dinarjev, v Belgradu 1.611.000 din. Efektni je zna- šal v Belgradu 642.000 din.

Curih. Belgrad 10, Pariz 16,33, London 21,605, New York 435,5, Bruselj 73,29, Milan 22,925, Am- sterdam 240,075, Berlin 175,30, Dunaj 81,10 do 82,05, Stockholm 111,85, Oslo 100, Kopenhagen 96,85, Praga 15,18, Varšava 82,90, Budimpešta 86,25, Atene 3,93, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,595, Buenos-Aires 132.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. pos. 89—90, agr. 52—53, vojna škoda promptna 405—407, begl. obv. 76—77, 4% sev. agr. 51—53, 8% Bler, pos. 93—95, 7% Bler, pos. 84—85, 7% pos. DHB 98—100, Trboveljska 240—250.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. pos. 89 de- nar, agr. 52,50 denar, vojna škoda promptna 406 do 408, begl. obv. 72,25—72,75 (73, mali kom.), dalm. agr. 74,25—74,75, 4% sev. agr. 52 denar, 8% Bler, pos. 93,50—94,25, 7% Bler, pos. 84—84,50, 7% stab. pos. 86—87. — Delnice: Narodna banka 7,150 denar, Priv. agrarna banka 195 denar, Trbo- veljska 250 denar, Gutmann 42,50—45, Osj. liv. 200 blago, Osj. sladk. tov. 195—197,50, Dubrovačka 375—400, Jadr. plov. 367 denar, Oceanica 275 denar.

Belgrad. Državni papirji: agr. 52,25 denar, vojna škoda promptna 406,25—406,50 (406,25), begl. obv. 76,75—77 (76,75), dalm. agr. 75—75,75, 4% sev. agr. 52,25 denar, 8% Bler, pos. 94 denar, 7% Bler, os. 84,25—85, 7% stab. pos. 91,50 denar. — Delnice: Priv. agrarna banka 200—201 (200).

Dunaj. 11. avgusta. Na današnjem borznem se- stanku je spekulacija porabila dvig tečajev za re- alizacijo dobičkov, kar je povzročilo, da so v ku- lisi skoro vsi tečajji lahno oslabeli. Ze večeraj nt dunajski borzi vpeljane delnice Donavske paro- plovnne družbe so danes oslabele od 140—137. Be- ležili so: Donavkosavskojadranska 67,20 (67,20), avstrijske stavbne srečke iz leta 1926 18,70 (18,70), delnice: Linderbank 86,75 (86,25), Narodna banka 155,50 (160), Donavska paroplovna družba 137 (140), Donavkosavskojadranska 20,10, Steg 30,85 (31,35), Stewang 30,20 (30,10), Trboveljska 30,90 (31,38), Alpine 56,30 (56,75), Steyr-Daimler-Puch 248 (250,50), Semperit 82,50 (84,95).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bč. 78 do 79 kg 165—167,50, srem, in slav. 77 do 78 kg 164—165, ban. 78 do 79 kg 162—168, bč. ladj. Tisa 78 do 79 kg 168 do 170, bč. ladj. Bega 167—169. Vse 2%. Ostala pše- nica ne notira. Oves: bč. srem, in slav. 114—116, rž bč. 165—167,50, ječmen neizpremenjen, koruza bč. in srem. 92—93, ban. 89—90. Moka: neizpre- menjena, fižol: ne notira, otrobi bč., srem, in ban. v jula vrečah neizpremenjeno, bč. v jula vrečah ladj. 92—93. — Tendence neizpremenjena, promet srednji.

Živina

Mariborski sejem 10. avgusta. Priganih je bilo 16 konj, 12 bikov, 170 volov, 487 krav in 29 telet, skupaj 714 kosov. — Cene so bile: debeli voli kg žive teže od 4,50 do 5,75 din, poldebili voli kg žive teže od 3,75 do 4,90 din, plemenski voli kg žive teže od 3,40 do 4,75 din, biki za klanje kg žive teže od 3,30 do 3,50 din, klavne krave debele kg žive teže od 3,70 do 4,75 din, plemenske krave kg žive teže 3,15 do 3,80 din, krave klobasarije kg žive teže od 2,15 do 3,50 din, molzne krave kg žive teže 3,25 do 3,60 din, breje krave kg žive teže od 3 do 3,50 din, mlada živina kg žive teže od 3,50 do 4,75 din, telečka kg žive teže od 4 do 5,50 din. Prodanih je bilo 423 kosov. — Cene mesa: volovsko meso I. vrste kg 10—12 dinarjev, volovsko meso II. vrste kg 8—10 din, meso bikov, krav in telic kg 6—12 din, telečje meso I. vrste kg 10—12 din, telečje meso II. vrste kg 8—10 din, svinjsko meso, sveže kg 10—14 din.

Kulturni obzornik

Razgovor s prevajalcem Antošem Horskókom

Moravska Slova- ška je poseben kraj. Obsega mesta Broj- kovsko, Břeclav, Po- zenec, Kyjov, Napaje- dlo, Uhersko Brod, Stražnice, Veseli nad Moravo, Hodonin, Uhersko Hradišče, Ve- lehrad, Stare Mesto, Luhovecice, Klobouk, Vizovice in deloma še Bafov Zlin. — To je ozemlje južnovzhodno od Brna, meječe na Avstrijo in Koroško. Je kraj s posebno etno-

grfsko slikovitostjo, z živimi narodnimi nošami, in živo pobožnostjo, kraj cirilometodijske ideje (Vele- hrad), čistega češkega evangelijskega bratstva (Ko- mensky) in Masaryka (Hodonin); kraj, ki ga je opeval svetovno znani slikar Uprka in katerega simbol je romarska cerkev svaty Antoniček, oveko- večan v Uprkovi sliki in po njej znan po vsem svetu; tudi pri nas. Ta svojevrsten kraj, porekлом slovaški a vključen pod Moravsko že danaj, govori še narečje, bliže slovaškemu, toda književni jezik je češki, ter so ljudje politično in kulturno česko orientirani, dasi se s ponosom imenujejo Moravske Slovače.

Središče tega svojevrsnega ozemlja je Uhersko Hradišče blizu Velehrada, na zemljišču najstarejše slovaške kulture, o katere izkopaninah bo treba še se posebej pisati; prav tako bo treba se posebej omenjati prvo in veliko razstavo, ki jo Moravska Slovaška prireja v tem mestu in po svoji zamisli in opremi ter resnosti priprave lahko služi za vzor vsem našim podeželskim obrtnim in etnografskim razstavam. Zanimaj me je zlasti zgodovinski razvoj imenovanih moravsko slovaških mest ter kulturno

zgodovinska razstava, kjer sem nalezl tudi na jugoslovanski oddelek in v njem na kopico prevod- iz slovensčine poleg originalov našega Rajka Subica. In tedaj sem se spomnil, da tu v Uherskem Hradištu živi naš prijatelj in prevajalec Meška, Antoše Horskóko, kot načelnik železniške postaje Uh. Hradišče št. 2, kar je isto kot postaja Stare Mesto- Velehrad, kjer sem ga obiskal in se podrobneje informiral o njem in njegovem delu.

Antoše Horskóko je letos izdal prevod Meškovih novel: Mir božji, lani: Iz mojega dnevnika, preje pa že celo vrsto Meškovih del: Kam plovemo?, Mladim ercem, Naše življenje, Legende o sv. Fran- čisku, Slike, Critice, Listki, Crna smrt, in drame: Mati, drugo Mati (po Andersenovi pravljici) in Henrika, gobavega viteza. Poleg tega je prevedel še nekaj igrice in burk, znane z naših podeželskih odrov: Kakršen gospod tak sluga in Vodopivčevi Carodejna brivnica in Časica kave. Iz pesmi pa je preložil Askercovo »Delavčevu pesem«, prevaja Meškove »Pesmi iz pregnanstva« in Pregljev »Psalm«. V celoti tudi Breharjevo antologijo »Ma- teri«.

Na vprašanje, kje se je naučil slovensčine in kako je prišel v stik z našo literaturo, mi je g. Horskóko pripovedoval:

Zanimanje za Slovence in posebno za Meška mi je vzbudil prof. Páta s prevodom Meškovih »Povidek« v Ottovi »Svetovni knjihovni«. Ze kot dijak sem se zanimal za literaturo in sem prebral tudi Vašo »Zoro«, za katero sem zvedel po naši dijaški reviji »Studentska hlička«. Tja sem poslal tudi pesmi pod psevdonimom Andrej Zivan. Z Meškom sem stopil v stik še pred vojno kot bogo- slovec, dasi sem ga osebo spoznal šele pred do- brim letom. Ves čas sva si pridno dopisovala (po- kazal mi je potem vso korespondenco, ki jo z veliko pieteto hrani). Kot sem rekel, sem študiral 3 leta bogoslovje in sem tedaj že prevajal Meškove manjše stvari za feljton olomuskega »Nasineca«. Ko sem l. 1915 na jesen stopil iz bogoslovja, sem moral takoj na fronto in sicer na Koroško ob Vrbskem jezeru. L. 1917 sem bil ob Soči (Kostanjevica) ter sem šel l. 1918 prav do Pivate. Tam sem dobil ne- kaj mesecev študijskega dovoljenja, da sem se vpi- sal na pravo, pa se nisem vrnil, ker sem pobegnil v »Zeleni kade« in se skrivaj po gozdovih, pa so nas dobili in smo se izmazali s potvorjenimi doku-

menti. Bil je spet pri Vidnu, tam se dal cepiti v nogo z benzinom in bil poslan v vojno bolnico. Bil nekaj časa kot rekonvalecent na Poljskem v Biel- sku, ko bi pa moral iti proti Bolgariji, se je rana obnovila. Dobil je mesec dni dopusta, v tem je na- stal prevrat, ter je šel prostovoljno v boj proti Poljski. Od l. 1919 pa je pri železnici.

Kako ste prišli Slovenci v stik?

Kot sem rekel, sem bil v pismini zvezi z Me- škom kot bogoslovec v začetku vojne. Na Slovensko sem prišel kot vojak, ko sem šel na Sočo. Drugič sem bil l. 1917 na prehodu skozi Ljubljano, kjer sem ostal kakih 14 dni in sem bil tudi na Smarni gori. Potem sem bil še po prevratu, ko smo nare- dili avtomobilski izlet na nekdanjo fronto in smo se oglasili tudi na Bledu ter sem šel na Triglav (pa ne do vrha). Slovensko družbo pa sem imel tu v Uh. Hradištu, kjer je bil slikar Rajko Subic v gosteh pri slikarji Schneiderki. Slovensko zna tu- kaj tudi naš arheolog in najboljši poznavalec vele- gradske bazilike g. inspektor Zelnicus, ki je bil svoj čas učitelj v Gorici in v Hruščici na Gorenj- skem.

Kako ste zalagali svoje prevode?

Prevajam jih iz čistega veselja do slovensčine in ne mislim, kaj bi zaslužil. Pišem večinoma po- noči med službo. Za vse knjige sem dobil založnike. Dve sem založil sam in sem imel — lahko rečem — velik uspeh. To je bil dramatski prizor Mati (po Andersenu), ki mu ga je odkupila neka zalozba gledaliških igrice, zlasti pa »Legende o sv. Fran- čisku«, ki sem jih izdal v 2000 izvodih, pa dvomim, če je kateri izvod prišel preko mej Morave; vse sem v 6 mesecih razprodal na samem Moravskem (po 5 Kčl). Zdal pa je težko dobiti založnika, ko je tak naval prevodov; pa upam, da se mi bo posrečilo vse izdati.

G. načelnik, kaj pa imate pripravljenega?

Zdal končavam prevod Mrzelovih »Luči ob cestah«, končal, sem pa že Meškove »Povesti in sli- kes«, ter Grunov »Dogodek v mestu Gogis«. Ne vem pa, če bo ta drama primerna za naše odre. Rabil bi kakšno dobro slovensko dramo. Prevod bi imel gotovo uspeh, ker naši ljudje veliko igrajo. V

prevodu imam Meškovo »Pasijon«. Sicer pa sedaj prevajam slovenske pesmi za Antologijo, ki jo pripravlja v Olomucu krožek prevajalcev iz jugo- slovanskih književnosti, med katerimi sta tudi dr. Vybral in O. Babler. Če Vas zanima, Vam poka- žem, katere pesmi sem prevedel. — Listal je po svojih papirjih in jaz sem skušal beležiti v glavnem njegove prevode: Cankar (Iz moje samote, Na mojo pot, Jaz sem te čakal), Funtek (Gozdno svetišče), Freudenfeld (Slovenski svet), Gangl (Golobici), Ge- strin (Ecce dolor), Glaser (Zena), Golar (Deviška, Gre pomlad, Mati zemlja, Poganka, O kresu, Ti- šina), Golia (Poznanstvo, Magdalena), Gradnik (Besede iz groba), Gregorčič (Domovini) Jensenko (Smrt), Kette (Izprehod, Ko pride noč, Temno je danes, Kakor labod, Kako te ljubim...), Valjavec (Gorje), Kosovel S. (Čez dvajset tisoč let), Lovren- čič (Drevo v marcu) Medved (Volosko) Molé (La- zar, Svetniki), Meško (13 pesmi), Murn (Zimska pesem, Prazna je široka cesta, Orel, Pesem), Opeka (Na tuji zemlji), Podbešek (Traverze), Poljanec Ljud. (Pred Madono), Prešeren (Nezakonska mati), Resman (Studenček), Sardenko (Vrnitev, Ledene rože, Naročilo, Pesem, Kdo je zahteval slovo), Vodnik A. (S teboj bedela) in Zupančič (Tiho brez besed, Z vlakom). To so pesmi, ki jih imam v pre- vodu. Večji del bodo opravili drugi boljši pesniki (Babler). Zdal sem malo ponehal z delom, ker sem bil precej zaposlen z razstavo in jugoslovanskim oddelkom, ki ga je uredila naša liga.

In potem mi je pripovedoval o svojem delu pri Českoslovansko jugoslovanski ligi, katere član je bil v Brnu, letos pa je ustanovil posebno podružnico v Uh. Hradištu, ki zdaj privrkat javno nastopa na razstavi. Zdel bi, da bi dobil za naše medsebojne stike več prostora, pa se je moral zadovoljiti, kar so mu dali. V prostih urah še peča tudi z arheolo- gijo, kar ni čudno, ker sta samo Velehrad in Stare mesto zibelka najstarejše slovaške kulture. Samo v okolici St. Mesta je bilo okrog 60

Padal je 6000m skozi ozračje

Sedem in dvajset letni trgovski zastopnik **Gwynne Johns** je postavil rekord, ki ga vaa Anglija občuduje. Johns je pobil rekord tako zvanega oviralnega skoka s padalom slavnega danskega pilota, ko je 6 km z zaprtim padalom padal skozi ozračje kakor kamen na tla. Rekord mu je v tem večjo slavo, ker je Johns doslej še samo 31-krat skočil s padalom na tla.

Že leta 1930 je aklenil Johns, da postane letalec in da bo tako slaven kakor so svetovni letalci. Spoznal pa je, da je treba za to veliko denarja, več, kakor bi ga on kdaj mogel imeti. Zatorej se je najprej omejil na skakanje s padalom. Prvi skoki so ga zadovoljili. Da bi si prihranil kaj denarja za drage letalske poskuse, je začel Johns v pičlih prostih urah nastopati kot skakač s padalom. Pri neki taki predstavi, bil je 30. skok, je Johns trdo zadel ob tla. Zlomil si je nogo in moral

pet mesecev hoditi po berglah.

Ta neizgovorna ga pa ni oplašila. Štedil je in štedil in je po tistem preračunal, s katere višine bi moral skočiti, da bi dosegel svetovni rekord: 7500 m je bila višina, a 6000 m prostornina, skozi katero se je moral z zaprtim padalom spustiti. Poskusnih skokov ni mogel več proizvajati, ko je ozdravel, ker ni imel denarja.

Slednjič je prišel njegov dan. Johns si je kupil vozovnico za **Croydon**, odpeljal se je na letališče

ki so mu mahali in videl je, da bo pristal na travniku.

To se je tudi zgodilo. Nič huje ni butnil na zemljo, kakor če bi bil skočil z višine 300 m. Prav tako ni čutil nikakih posledic dolgega padanja skozi ozračje. Kar lagodno si je mogel prižgati cigareto. Pobil je **Tranumov rekord** in je s tem dosegel prvi uspeh veliko obetajočega letalskega poklica. Denarja mu za nadaljnje poskuse brez dvoma ne bo več manjkalo.

Pridiga za gluhoneme

Neki potovalec po Afriki je napisal tole doživljaje: »Ko sem hodil po Južni Afriki, sem stopil v neko katedralo in sem tam nekaj čudovitega doživel. Na prižnici je bil duhovnik, ki je pridigal — s kretnjami rok. Poslušalci so bili sami gluhonemi. V cerkvi je bil molk ko v grobu. Pridiga je trajala 40 minut. Pomislite: 40 minut popolne pozornosti za besedo božjo! Potnik je pozneje zvedel, da se je ta duhovnik, p. T. L. Gill, nalašč zato naučil govora z znaki, da bi mogel gluhomem pridigovati. Hodi okoli in si zbira svoje vernike. Tudi duhovne vaje ima za gluhoneme.

Tank, ki sam zase postavlja 6 m dolg most in ga spet lahko k sebi potegne. To strašilo se je tudi udeležilo vojaških vaj v Italiji

Rekord v plavanju na daljavo:

Ženska v 29 urah preplavalala Kattegat

Iz Kopenhagena poročajo 9. avgusta: Danski plavalni šport je spet dosegel rekord in je plavalca tista, ki je zmaga.

V nedeljo zvečer 8. t. m. ob 11 ponoči je dosegla **Jenny Kammergaardova** svoj plavalni cilj, ko se je 29 ur borila z morskimi valovi in je preplavalala 90 kilometrov dolgo progo na odprtem morju. Plavalca je začela na tej poti plavati v soboto zvečer ob 6 in sicer pri Sjaelland Oddeju in je prečkala Kattegat proti Grenaa. V višini Grenaa je pa v nedeljo popoldne ob 3, ko je imela plavalca le še 4 km do kopnega, začel pihati hud nasprotni veter, ki ji je močno nagajal, ker jo je venomer zanašal proti severu in sicer proti Gjerrild Klintu. Od tod se ji je ob pol 9 zvečer posrečilo spet splavati proti jugozahodu. Jenny Kammergaardova je dosegla svoj cilj ob 11.10 ponoči. Tu je stopila v čoln, ki jo je ves čas spremljal, ker radi skalnatega obrežja ni mogla preplavati še nekaj poslednjih metrov.

Jenny Kammergaardova je torej plavala 29 ur in je s tem dosegla

najboljši rekord v plavanju na daljavo

ki ga je treba tem bolj upoštevati, ker so tokovi ondotnega morja prav evoje vrste.

Danska plavalca si je s tem za svojo domovino in svoj šport priborila zmago, ki jo bodo povsod visoko cenili.

Vsa Danska je z največjo pozornostjo zasledovala ta drugi poskus za zmago nad Kattegatom,

ker se prvi ni bil posrečil. Seveda so ves čas hitela po Danskem poročila o poteku plavanja. Ko je plavalca stopila na suho, tako pravijo, ni bila po 29 urnem plavanju nič preveč utrujena; sama je mogla hoditi in nobenih zdravil ji ni bilo treba.

Ko so polagali temeljni kamen, je župan epregovoril nekaj prav krepkih besed.

Nemške motorne dirke, ki jih opazuje več tisoč gledalcev.

in iskal pilota. Čez nekaj ur je dobil znanega letalca, ki je bil pripravljen, da ga s svojim letalom dvigne v zaželeno višino. A čakati sta morala do večera, ker je bilo preveč oblačno. Ko se je pa nebo zvedrilo, ni bilo rekordnemu skoku ničesar več v napotje.

7500 m je kazalo višinsko merilo

ko je pilot dal znamenje za skok. Johns se je več minut trudil z vrati kabine, ki jih radi hudega veta ni mogel odpreti. Se, ko mu je letalec priskočil na pomoč, se je lahko spustil v neizmerno globino.

Pozneje je povedal, da ga je pred skokom vendarle skrbelo, ali bo srečno skočil na tla ali pa se bo ubil. A potem je vse misli zbral le za skok in se ni dal z ničemer oplašiti.

V divjem vrtincu se je prekopicaval po ozračju. Počasi, neskočno počasi se je pamikal sekundni kazalec na njegovi uri, vrtinci padca so bili pa vedno bolj divji in veter je bolj in bolj silno pihal krog njega. Že ni nič več mogel držati leve z uro pred očmi. Ker ga pa zdaj ni več skrbelo, da bi se radi hudega zračnega pritiska onesvestil, je desnico izmotal iz vrvi in se je z njo oprijel leve. Šele zdaj je mogel dalje zasledovati pot sekundnega kazalca na uri.

Minila je minuta. Zdela se mu je ko večnost. Še vedno ni smel odpreti padala. Prejšnji rekorder, Danec **Tranum**, je več ko 80 sekund z zaprtim padalom padal skozi ozračje. Štel je: 70 sekund, 75—80—85! Johns je veselo zakričal in ta krik mu je sapa zares iztrgala iz ust. Pobil je rekord **Tranuma!**

Ko je stal sekundni kazalec pri 88 sekundah

je Johns potegnil za vrv. Zdaj se je vrtel ko vrtavka. Vrtele so se tudi vrvi padala in zdelo se je, da se dviga kvišku ko raketa.

Koj nato se je strahovito stresel; sapa mu je pošla. Vendar je tudi vedel, da je bil rešen. Zdaj se je mogel veseliti pokrajine pod seboj, ki se mu je bližala ko ogromna panorama. Zagledal je ljudi,

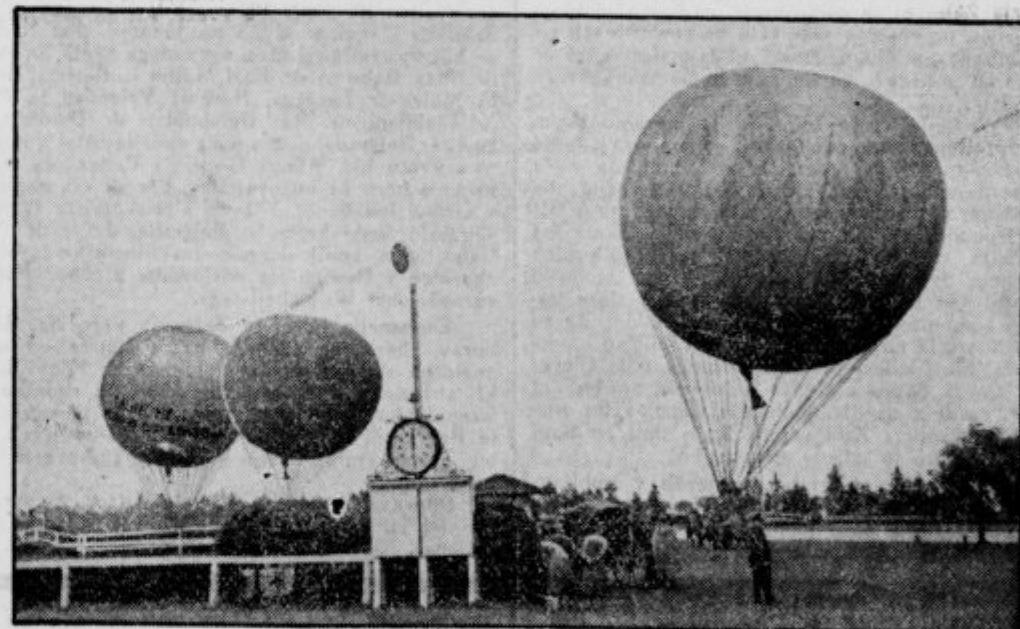
100 milijard dinarjev na leto škode radi miši!

Ameriški listi poročajo, da v Združenih ameriških državah vsako leto iznajdejo več ducatov novih mišnic. Temu se ne bomo čudili, če bomo v uradnih poročilih, da je škoda, ki jo miši vsako leto povzročijo na vsem svetu, cenjena na približno 100 milijard dinarjev (2,5 milijarde dolarjev)! Miši se začno ploditi, čim so tri mesece stare in večkrat dosežejo starost treh let. En mišji par more imeti na leto 36 mladičev. Če bi se en mišji par nemočno plodil do konca svojega življenja, bi imel v treh letih 250.000 potomcev. Na dan bi ta zarod požrl 80 ton moke!

Ne glede na to materialno škodo, ki jo miši povzročajo, so pa miši bolj nevarne, ker prenašajo, zlasti v Orientu, nalezljive bolezni. Da se izognejo tej nevarnosti, gradijo trgovske ladje že nekaj let nalašč tako, da je čim manj skrivališč za podgane in miši na njih. V angleškem jeziku imajo poseben naziv za take ladje: »ratproof«, kar pomeni, da so varne sprito podgan. Pri nas ne običujmo toliko mišje nadleže, pač pa trpijo radi nje zlasti Francija, Anglija in Združene ameriške države.

Tajfun v dolini reke Jungtse

Iz Šangaja poročajo listi teh dni, da je v provinci Kiangsu močan tajfun vse uničil. Kakor bojna vihra je planil v dolino Jangtseja in je reko tako vzburkal, da je bilo obrežje za višino hiš vse pod vodo. Več sto kmetov je doletela smrt. Včeraj je vrgla voda 60 trupel na suho. Vihar je prevrnil tudi džunko, kjer je bilo 50 otrok; vsi so utonili.

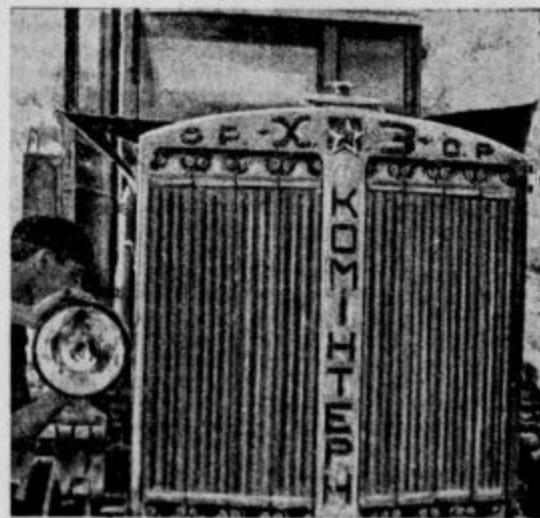
Tekma z baloni v Monakovem.

Koliko meri površina človeške kože

Ni lahko točno izmeriti, kolika je površina kože odraslega človeka. In res je bilo prav malo ljudi, ki so imeli toliko potrpljenja, da so si s tem preganjali dolgčas. Nedavno je poskušal premeriti površino človeške kože japonski zdravnik **Hideo Takahira**. Kako je to storil? Golo telo nekega pacienta je prelepil z izrezanimi koščki tanke, a močne lepenske. Ti koščki so imeli take oblike, ki se so dali lahko izmeriti, kakor kvadrati, trikotniki in po-

dobno. Potem je z vsakega človeka previdno vzel lepenco in jo sestavil. Dobil je površino kože in sicer 14.856 kvadratnih centimetrov, to je skupaj en in pol kvadratnega metra. Površina odraslega Evropejca bo bržkone malo večja.

Dragoceno sliko so našli v cerkvi sv. Jurija v Bologni, ki predstavlja poveljanje sv. Kamila. — Slika je delo J. Baptista Pittonija iz beneške šole Tinoretta. Več ko sto let je bila dragocena slika za težko omaro v zakristiji.

Kominterneta se vojskuje v Španiji! Če bi bilo treba še kakšnega dokaza, da ima sovjetska Rusija poglavito vlogo v teh španskih bojih, potem bi bil to dokaz tale hladilnik na avtomobilu, kjer je napis: Komintern. Nad to besedo pa je sovjetska zvezda.

Pri Berlinu, rojstnem kraju nemških tankov, so se prvič po vojni sešli nekdanji bojovniki oklopnih avtomobilov

Zgodovinska odkritja v Bohinju

V prelepem Bohinju, kjer uživa naše naravne lepote letos prav mnogo letoviščarjev iz tu- in inozemstva, se mudi tudi gosp. Walter Smid, univerzitetni profesor za predzgodovinsko in provincialno arheologijo v Gradu.

Gospod profesor je med našo javnostjo že znan, odkar se kot znanstvenik bavi z izkopavanjem starih grobov in naselbin. Lansko leto je izkopal na Ajdovskem Gradu, znanem iz Prešernovega epa »Krst pri Savici«

»Se dandanašnji vidi razvalino, ki Ajdovski se Gradec imenuje. V njem vidiš Črtomirovo lastnino.«

staro selišče iz 5. stoletja pred Kristusom. Odkril je pet hiš, tri kovačnice, topilnice za železo in mnogo železnega orodja, s katerim so trgovali takratni naseljenci s svojimi sosedi v Baški dolini. Našel je tudi obrambni zid iz 3. stoletja pred Kristusom, iz časa rimskega cesarja Dioklecijana.

Ko je gosp. profesor lansko leto odkrival selišče na Ajdovskem Gradu, je zvedel od gosp. Ivana Rozmana, po domače »Zvabovnega očeta«, da je našel na svojem travniku, v bližini cerkve na Bitnjah, v krčinah razne starinske okraske in koralde. Gospod profesor se je takoj zainteresiral za to in se je odločil, da bo letošnje poletje žrtvoval preiskavanju omenjenega zemljišča. Tako je prišel v torek 3. t. m. v Bohinjsko in se takoj energično lotil dela.

Ko sem ga obiskal v Bitnjah pri njegovem delu, sem ga našel sredi delavcev, ki kopljejo, in otrok, ki izkopano zemljo preiskujejo in iščejo med prstjo starinskih ostankov. Pod bližnjim grmom pa je čakala cela kopa čokolade, ki jo je gosp. profesor naročil zanje iz Lesc.

Gosp. profesor se med Bohinjski počuti jako dobro, posebno pa mu ugaja njih kremeniti značaj, saj je tudi sam Gorenjec, ter njihovo navdušenje za naravne lepote in naklonjenost ter pomoč pri njegovem težkem delu. Prav vesel je »Zvabovnega očeta«, ki je, ne samo da bi dovolil prekopavati svoj travnik, še celo prigravljajo gosp. profesorju, naj začne iskati in razkrivati predzgodovinske tajne domačje zemlje.

V sredo, 4. t. m. je gosp. profesor začel z delom. Mislil si je takole: Kjer sem našel naselje, morajo biti v bližini tudi grobovi. In res je s svojim strokovnjakom obišel precej in pregledal zemljišče, ki so mu ga pokazali Zvabovi oči. Takoj prvi dan je odkril nekaj grobov in krematorijev. Krematoriji so poglobljene kotanje s premerom 60 do 70 cm, v njih je pepel, droben lesni ogel in sežgani drobci kosti. Grobovi pa so na ravni

skalnatih tleh, široki 60–70 cm in pokriti s kamenitimi ploščami, dolgi okrog 125 cm in široki okrog 85 cm. V grobovih je gosp. profesor našel sežgane kosti, dele grmad iz krematorijev in najrazličnejše okraske. Najnamenitjše stvari je našel takoj prvi dan in to: črtoške zapone (fibule), ki točno označujejo dobo 5. stoletja pred Kristusom, pokrožne zapone, očalčke z nagubanim ločnem, zapone s tremi glavami na vrhu ločnja, in najrazličnejše okraske. Najnamenitjše so obeski, ki imajo po 4 trikotne, okrašene z modrimi pikami in progami, debele kroglice, obročki v podobi zvezd, spiraleste in široke zapenke, koralde iz jantarja in iz pisanega stekla v različnih kombinacijah modre in rumene barve. Posebno znamenita sta dva obeska v obliki prekrizanih rok, ki naj bi varovali nosilca pred uroki. Večina teh okrasov je iz brona. V nekem grobu je gosp. profesor našel tudi lepo vazo, okrašeno s horizontalnimi modrimi progami. Do danes je odkril pet krematorijev in petnajst grobov, a odkopavanje se še nadaljuje.

Gosp. profesor sklepa iz vsega tega, da je to popolnoma nedotaknjeno grobišče iz 5. stoletja pred Kristusom, sorodno grobiščem v Kobarižu in pri Sv. Luciji pri Tolminu. V tej dobi je živel v teh krajih rod Ilirov, Karni. Njihovo selišče je bilo na Ajdovskem Gradu. Topili so železo in z njim kupčevali s svojimi sosedi. Umrle so najprej sežigali v posebni kotanji, krematoriju, a potem so jih spravljali z okraski vred v globoke grobove, pokrite s kamenitimi ploščami. Vse izkopanine kažejo, da so bili Karni jako kulturni rod in da so živeli v precejšnjem blaginju.

Gosp. profesor Smid je prepričan, da bo v teku prihodnjih dni našel še druge grobove in v njih še marsikaj zanimivega.

Za vse to gre zaslugi v prvi vrsti gosp. profesorju, ki prihaja leto za leto v svojem prostem času v Bohinjsko in odkriva razne spomenike starih rodov, ki so nekdanj živeli na naših slovenskih tleh.

Slovenci smo lahko ponosni na gosp. profesorja kot velikega znanstvenika in ljubitelja slovenskega naroda in njegove kulture.

Predvsem je gosp. profesor omenil, da mu pri njegovem težkem delu zelo pomaga kr. banska uprava, zlasti pa podban gosp. dr. Majcen in šef prosvolnega oddelka gosp. dr. Lovro Sušnik. Hvala Bogu, da imamo v današnjih težkih časih na odgovornih mestih ljudi, ki imajo razumevanje tudi za taka znanstvena raziskavanja.

Bohinjski želimo, da bi gosp. profesor prišel še enkrat med nas in da bi mu Bog dal veliko srečo pri njegovem nesebičnem delu. Bohinjski.

Spominska bojevniska slovesnost v Jurkloštru

V nedeljo, 8. t. m., so imeli v Jurkloštru lep spominski praznik. Iz ljubezni do žrtev svetovne vojne je župnik prof. Pavlič s pomočjo dobrih župljanov dal vzidati v cerkveno steno ploščo z 42 imeni v svetovni vojni padlih tovarišev. K slovesnosti so se odzvali v lepem številu domači, pa tudi sosednji župljani, zlasti od Sv. Lenarta in Svetega Miklavža, člani centralnega odbora Zveze bojevnikov iz Ljubljane s predsednikom katehetom Ratejem, pevski zbor trboveljske bojevniske skupine ter pevski zbor iz Hrastnika pod vodstvom vikarja Zalarja Alojzija.

Ob 10 je bila v cerkvi pridiga s sveto mašo za rajne tovariše. Oboje je opravil predsednik Zveze g. Ratej. Med sv. mašo je pel pevski zbor iz Hrastnika s spremljevanjem orkestra. Po sveti maši so pevc iz Trbovelj z znano dovršenostjo zapeli »Oj Doberdob«. Vojsnim tovarišem, ki so nas v svetovni vojni zapustili, je genljivo govoril gospod Ratej, ki je tudi ob asistenci gg. Pavliča in Zalarja opravil molitve za rajne tovariše. Cerkev slovesnost je zaključil pevski zbor iz Trbovelj.

Sledilo je bojevnisko zborovanje pred cerkvijo, kjer je kot prvi govornik osrednjega odbora Zveze bojevnikov, tov. Košir, razložil pomen skupnih spomenikov vojnim žrtvam. Tovariši Lukež pa je navezal na ta govor poziv na vse priučence in odsotne bojevnike, naj se pripravijo na vseslovesni bojevniki dan 29. avgusta na Brezjah, kjer bodo bojevniki položili temelj trajnemu spominu vsem padlim slovenskim bojevnikom. Povabil je vse bojevnike, ki še niso organizirani, da stopijo v naše vrste. S prisrčnimi besedami je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje, moše so se pa takoj dogovorili o pripravah za ustanovitve nove bojevniske skupine. Slovesnost v Jurkloštru je pokazala, kako se z malimi sredstvi in z lastno poštenostjo lahko ustvarijo ugodna tla za skupen nastop in delo bojevnikov.

Esperanto v službi tujkega prometa

Slovenska esperantska zveza je sklicala v torek anketo »Esperanto v službi tujkega prometa«, ki so se je udeležili za kr. bansko upravo g. J. Sotler, za Zvezo za tujski promet g. ravnatelj dr. Žižek, za direkcijo drž. žel. g. kontrolor Petek, za tujsko-

prometni svet mesta Ljubljane g. dr. Ivo Fröhlich, za JZSS g. Kunstelj, za društvo »Belakrajina« g. dr. Bano ter ožji odbor SEA s predsednikom g. Antonom Sterletom. V obširnem poročilu je voditelj tujkoprometne sekcije SEA g. Vahen podal točen načrt, pa tudi zgodovino dela za tujski promet v okviru esperantskega pokreta, zato je to delo za služilo in zaslužilo podporo javnosti. Naglasil je pomnjanje esperantske turistične literature, o dosežkih in perspektivah pa je trdil, da je jezikovno slabi ter nakazal jezikovne napake, radi katerih je bila Zveza za tujski promet primorana dotiskati popravke. Potrebni so na kolodvorih po zgledu drugih držav orientacijski znaki za tujce. Ob priliki prihodnjega kongresa SEA v Kranju, na katerega bodo vabljene tudi inozemske zveze, saj so sodelovanje nekatere zveze že obljubile, bo SEA priredila krožne izlete po Sloveniji ter bo na ta način kongres v Kranju pridobil mednarodno obeležje. Nato pa je kot urednik mednarodne tujkoprometne revije »Naj vizagoj« podal tudi njen načrt, tako bo prihodnja številka posvečena Beli krajini in Dolenjski, ki sta v tem pogledu zastopljeni, Bledu, Celju, zdraviliščem Slovenije itd. Prirejalo bo propagandna predavanja v inozemstvu, saj vprav letošnja predavanja g. Golobiča, predsednika Jugoslovanske katoliške esperantske lige in odbornika Slovenske esperantske zveze jasnó pričajo, kako veliko je zanimanje za našo lepo Slovenijo v inozemstvu. V debati, ki se je razvila po poročilu, so se oglasili k besedi vsi delegati, ki so pozdravljali ta pokret in je g. Sotler izjavil: »Cenim esperanto ne samo zato, ker je velike praktične vrednosti, temveč, ker temelji na brezprimernem idealizmu posameznikov in organizacij.« V imenu Zveze za tujski promet je g. dr. Žižek obljubil prav tako ko g. Sotler in vsi ostali zastopniki, vso pomoč, saj jo gibanje in delo zaslužita.

Tako je Slovenska esperantska zveza ponovno dokazala, da je vredna obstoja, saj je ob koncu izjavil njen predsednik g. Sterle, da je ta predloženi program samo majhen del celotnega programa, ki si ga je njeno vodstvo načrtalo ob ustanovitvi.

Kamnik

† Valentin Benkovič. V torek popoldne smo spremeni na zadnji poti gosp. Benkoviča Valentina, ki se je v nedeljo, 8. t. m., v 67. letu svoje starosti preselil v večnost. Poleg vdove Ivane zapuša 11 otrok, ki pa so po večini vsi preskrbljeni. V zadnjih letih zaradi bolezni ni več javno deloval,

Pariška pisma

II.

Kongres socialističnega učiteljstva

Pariz, 9. avgusta.

Francoski katoličani se predobro zavedajo, da je od njihovega vpliva v šoli na mladino odvisna v veliki meri bodočnost katolicizma v Franciji. Da je torej delo za krščansko šolo najvažnejša naloga kat. akcije, je pokazal kard. Baudrillard na presretnem način v knjigi »Bodimo pripravljene in častnik Jean Guiraud v »La Croix« z dne 6. avg. po zaključku kongresa socialističnega ali bolje komunističnega učiteljstva. Kako zelo imajo prav vsi ti, ki katoličane opozarjajo na veliko čuječnost in pripravljenost v vprašanih vzhodih mladine, je razodel ravno omenjeni kongres, ki ga je francoska javnost spremljala s precejšnjo pozornostjo.

Nacionalni sindikat socialističnega učiteljstva ima organiziranih 95.000 ljudskošolskih učiteljev in učiteljic, torej ogromno večino vsega učiteljstva, ki ga je 195.000. Ta sindikat je v članstvu v centrali vseh soc. sindikatov C. G. T., ki jo vodi Jonhauz, znan precej tudi iz vmešavanja v španske zadeve. Da je francosko učiteljstvo zašlo v socialistične in komunistične vode, to ni neznano. Lanišna šola, ki jo zahteva misel in zakon francoske revolucije, niti učencev niti učiteljev ni mogla drugam voditi. Toda že pred leti so se francoske vlade bavile s tem vprašanjem idejne in moralne zablode pri večini vzgojiteljev francoske mladine. Proti vsemo- gočnemu laicizmu republike si niso upale nič

ukreniti, dasi so dajale vse priznanje in celo tiho podporo zasebnemu šolstvu katoličanov, ki je v vsakem oziru moglo pokazati relativno mnogo večje uspehe kot breverznska, laiciistična in počasi celo komunistična državna šola.

Nikdar pa se levičarsko-revolucionarna smer v francoskem učiteljstvu ni pokazala tako jasno kot ob priliki letnega kongresa v prvih dneh avgusta, ki se ga je udeleževalo nad 1000 delegatov. Značilno za duh strokovnih gibanj, kadar pridejo v odvisnost od komunistične ideologije, je to, da jim postane član in stroka zadnja zadeva, na prvo mesto pa stopijo politična vprašanja, seveda pod taktirko komunističnega voditelja. Tako je bilo za ta učiteljski kongres ugotovljeno, da je 90% svojih govorov, debat in resolucij posvetil izključno političnim poglavjem boja proti fašizmu in kapitalizmu, moralnemu razoroževanju in dela za mir, edinost in sindikalizem, pomoči za Španijo in boja proti sedanji vladi itd. Listi se z začetjem sprave, kako je mogoče, da se kongres državnih uradnikov, kar učitelji so, na celi črti izraža protidržavno in protinacionalno in da namesto »marse-ljezce prepeva« internacionalce. Toda tako je bilo in zopet imajo Francozi eno skušnjo več, kam jih je dovedla politika popuščanja nasproti levičarski ideologiji, ki jo je bogato uvažala boljševiška Rusija. S strahom se sprašujejo, kakšno mladino jim bo moglo vzgojiti teh 100.000 učiteljev, če sami prodajajo na celi črti domovinske in moralne interese anarhistični ideologiji iz tujine.

Za francoske katoličane pa je bil kongres poučen še posebno zato, ker ni pustil nobenega dvoma, da živi v francoskem socializmu in komunizmu se vedno isti sovražni hitro do vere in Cerkve, ki bo planil na dan, kakor hitro se mu bo za to nudila

paš pa je pred nekaj leti zavzemal več javnih odgovornih funkcij. Med temi je bil: predsednik živinorejske zadruge, dolgoletni član odbora in nekaj časa tudi predsednik društva »Kamnik«, načelnik okrajnega cestnega odbora, odbornik Meščanske korporacije, do zadnjega pa je ostal član društva »Kamnik« in krajevne organizacije JRZ. V mlajših letih je bil tudi vnet cerkveni pevec v župni cerkvi na Sotni. — V žalostnem sprevedu smo opazili zastopnike občine z županom g. Stergarjem, člani odbora Meščanske korporacije, člani in odborniki društva »Kamnik« s predsednikom g. dr. Zvolkjem in z društveno zastavo. Naj sveti blagemu pokojniku večna luč!

Obrtniška tombola v Kamniku. Obrtno društvo za okraj Kamnik priredi v nedeljo, 15. t. m., ob pol 3 popoldne v mestnem parku tombolo, združeno z veselico. Ljudje že sedaj radi segajo po tablicah. Prvi dobiček je motorno kolo v vrednosti 4.800 dinarjev, drugi dobiček: lična kuhinjska oprema, tretji dvokolo (bicikelj), četrti otomana. Razen teh so seveda še številni in lepi manjši dobički. Čisti dobiček je namenjen za podporo onemoglim tovarišem obrtnikom.

Jesenice

Velik koncert. Naši pevovodje, ki bodo od ponedeljka do srede zbrani pri pevskem tečaju v Radovljici, bodo prišli v torek 18. t. m. k nam in nam ob pol 9 zapeli najkrepkeje Jenkove, Foersterjeve in druge pesmi. Zbor si je takoj ob svojih prvih nastopih pridobil izreden sloves, zato bo njegov koncert za naše mesto gotovo izredna novost, kajti težko je elišati moški zbor nad 50 izvrstnih pevcev v taki sestavi, kot je zbor pevovodij. Na to izredno priliko opozarjamo vse domačine in bližnje okolice.

Radovljica

Velik koncert. V ponedeljek in torek bodo imeli pevovodje vse dravake banovine, nad 50 jih bo, pri nas pevski tečaj, ki ga bodo zaključili v sredo zvečer s pevskim koncertom. Pri nas imamo večkrat priliko, čuti ubrano petje naše »Sloves«, a tako številnega in tako odličnega moškega zbora, kot je zbor pevovodij, še ni bilo pri nas. Zato na to izredno priliko opozarjamo ne le domačine, temveč tudi okolice.

Zadnji poziv naši javnosti:

Ali likvidacija ali pa obstoj SK Ljubljane

Kakšno zanimanje je vzbudilo to pereče vprašanje, nam najbolj jasno pove dopis iz Sevnice pri Zidanem mostu.

Sam podeželski laik, 71 let star, pa se vendar zanima šport. Srce me je zabolelo, ko sem čital članek o likvidaciji edinega slovenskega predstavništva v državni ligi. Ali je res mogoče v letu 1937, da smo tako nazadniaski? Ako bi se kaj takega zgodilo v mojih mladih letih, me ne bi začudilo. Ali se nismo spregledali, kaj delajo drugi narodi. Majhen narod, a pozna ga cel svet. »Pokaži kaj znaš, pa ti povem, koliko veljaš.«

Pri nas Slovincih je pa to popolnoma drugače. Ljubljana kot 3. prestolnica Jugoslavije, namesto da skrbi, da ji nogolet dela čast, ker ravno nogolet je najbolj znan mednarodni šport, pa dopušča, da se razpravlja o likvidaciji Zalostno je citati take članke v naših časopisih, da se sramotimo pred notranjimi in zunanjimi sosedi.

Ali res ni najti izhoda? Zapomnimo si, da

Pred startom v ligi V nedeljo gostuje Slavija (Var.)

Videti je, da se je zadnji čas na obupni klic pešice poštvalnih sportnikov zaveda naša sportna javnost, kakšen polom preti našemu ligasu pred samim začetkom liginega tekmovanja. Upamo, da se bo na današnjem sestanku našla rešitvena pot, po kateri bo klub lahko pridobil novo ograjo in obratni kapital, ki ga rabi za prva potovanja.

Razveljavilo dejstvo je, da kriza in obup ni zajela moštva samega. Ono je ohranilo mirne živce, ter se ves čas vestno pripravila na težke borbe. Pred samim začetkom je bil klub prisiljen, da pokliče v Ljubljano dobro moštvo za zadnjo preizkušnjo naših fantov.

Varaždinska Slavija je srečno izbrani partner. Spomniti se moramo, da je pred 14 dnevi porazila v samem Zagrebu Concordijo, torej moštvo, ki je našemu določeno kot prvi nasprotnik.

Sportno obsejstvo naj se zaveda, da je klub moral angažirati za nedeljo dobrega nasprotnika, če hočemo računati, da naši fantje dosežejo uspehe v prvih borbah.

Ker so s to tekmo zvezani precejšnji izdatki, je treba kasirati najmanj 5.000 din, da klub ne utrpí deficita. Apeliramo na Ljubljance, da se te prireditve polnostevilno udeležijo.

prilika. Baudrillard in Guiraud, oba opozarjata katoličane, naj ne zaupajo kakli navidezni lojalnosti »ljudske fronte« do katolicizma in naj se od nje ne dajo upavati, ampak nasprotno naj svoje vrste oblištijo in uredijo ter se v borbi za že pridobljene šolske pravice ne umaknejo niti za las.

Idejno glasilo franc. ljudske fronte »Lumières« je namreč par dni pred kongresom učiteljstva objavilo vrsto šolskih reform, ki bi jih vlada mogla in morala takoj izvesti. Med njimi so katoličanom nevarne posebno naslednje: počasna odprava z versnih šol, prepoved ustanavljanja novih v krajih pod 2000 prebivalcev, sankcije ukinitve tiste zasebne šole, ki bi odvrčala starše od državne šole, ukinitve šol, ki jih vodijo prepovedani redovi, laicizirati vse srednje šolstvo, najprej odstraniti duhovnika iz verske vaje in verouk, prepoved vseh učiteljev in učiteljic, ki so člani verskih organizacij (mlajši na Davideje in Jecisti), vsi uradniki morajo dati svoje otroke v državne šole, posebno skrbno in načrtno je odpraviti versko šolsko zakonodajo in Alzacijo in Loreni itd. Da jim gre zares, sklepa Guiraud, da dejstva, da je bila neka učiteljica Weiss 21. aprila l. l. odstranjena, da je govorila z jeziki (dijaška KA) in z nekim duhovnikom...

Francoskim katoličanom torej res ni dovoljena nobena brezskrbnost v šolskem oziru, ker če zmaga misel »ljudske fronte«, ki jo podpirajo vse frama-sionske in komunistične organizacije, bodo v šolskem oziru nastale nove hude borbe. Ne smemo pa pozabiti, da bi francosko učiteljstvo na kongresu nikdar znova ne poudarjalo svojega protiverzanskega programa, če ne bi žutilo v svojo eramoto, kako rase število zavednih katoliških učiteljev in učiteljic, pa tudi šol in katoliške mladine... ao

Ptuj

»Slovenska scenca«, ki je do zdaj gostovala z izborni Borkovo tridejansko dramo »Rafaela Ferrari in njena Marija« pod vodstvom režiserja Milana Skrbinskega, člana Narod. gledališča v Ljubljani, že v dvanajstih krajih to- in onstran Save, nastopi v četrtek, dne 12. t. m. v Mestnem gledališču v Ptuj. Predprodaja vatopnice v trafiki Tomše. — Drama odkriva moralno guľobo današnje družbe in to v okviru napetega dejanja. Povsod, kjer je »Slovenska scenca« dramo prikazala, je občinstvo sledilo z napetostjo dogodkom na odru ter se je »spontanin« plaskanjem in glasnim vzklinanjem zahvalilo temu mlademu poklicnemu ansamblu za resnični umetniški užitek, ki ga »svojo izborni igro nudi občinstvu«. — Nadaljna gostovanja bodo: v petek, dne 13. t. m. v Ljutomeru, v soboto, dne 14. t. m. v Murski Soboti in v nedeljo, dne 15. t. m. v Lendavi, nakar se vrne ansambel začasno v Ljubljano.

Školja Loka

25. septembra 1934 je obhajal v školjeloški uršulinski cerkvi svojo biserno sv. mašo duhovnik goriške nadškofije g. Janez Wester, doma z Gorji. Po svoji upokojitvi je bival v Školji Loki. Prihodnjo nedeljo, na praznik Marijinega Vnebovzetja, bo Školja Loka deležna slične slovesnosti in sicer bo to pot ponovil svojo biserno sv. mašo v tukajšnji kapucinski cerkvi g. kanonik ljubljanskega kapitlja Ivan Sušnik, školjeloški rojak. Sv. opravilo se prične ob 8. Pridigoval bo g. kanonik dr. Tomaž Klinar, stolni župnik, školjeločani, počastite svojega odličnega rojaka z obilno udeležbo!

Poizvedovanja

Dne 8. avgusta na ljudskem taboru v Črnomlju se je našla žepna ura. Izgubil je naj se s točno navedbo znanke in oblike ure oglasi na naslov: Marolt Vladimir, žel postaje Rožni dol Pribisje, pošta Semič. Ista oseba, ki je našla ura, je isti dan izgubila moško denarnico, z vsebino 70 din. Najditelj se prosi, da je proti odškodnini pošlje pravitko na gornji naslov.

Izgubil se je pes volčje pasme. Odda naj so Črnuče 83.

Sport

nobeno mesto in noben narod še ni nosil časti in slave brez žrtev!!!

Druge prestolnice si vzdržujejo tri in celo štiri klube v državni ligi, a pri nas niti enega ne zmoremo. Jasno je, da klub boleha edinole vsled nezavednosti nas samih. Kako morejo po vsem tem igralci igrati z veseljem in z dobro voljo ter navduševati z dobro igro občinstvo? Kritika na igralce naj pada šele takrat, kadar bo klub v drugačnih finančnih razmerah ter od splošne javnosti podprt.

Ta dopis nam pove več ko dovolj. Podeželje se budi, a mesto — spi! Pri vsem nas mora oblití redčica.

Na deželi prirejajo nočne tekme, a naš predsednik nima niti toliko, da bi napravil novo ograjo, kaj šele drogeve in montažo za nočno razsvetljavo. Da bi se povabilo kako odlično inozemsko moštvo, o tem pa sploh ne more biti govora!

O vsem tem se bo razpravljalo danes, v četrtek, ob 20 v salonu pri »Sestici«. Na svidenje!

Motorji na Ljubelju

Vsa motociklistična športna publika z velikim zanimanjem pričakuje nedeljo, ko bodo videli in čuli, kaj bo letos na Ljubeljski dirki. Za vse te dirke v zadnjih letih se je dalo navadno že vnaprej slutiti vsaj približno, kako bo z izidom. Letos je pa to popolnoma nemogoče. Na startu se bo pojavilo toliko raznih prvakov in rekorderjev iz tu- in inozemstva, da je vsako ugibanje o rezultatih vnaprej nemogoče. Saj so za nedeljo prijavili deloma vsi znagovaleci iz prejšnjih ljubeljskih dirk, poleg njih pa še cela vrsta že znanih »kanonov«. Posebno poglavje bo letos na Ljubelju mlada garda, ki bo tudi dobro zastopana. M. K. »Hilijac« je napregel vse svoje sile, da upraviči tudi letos svoj sloves odličnega organizatorja. Poskrbljeno je tudi za dobre avtobusne zveze med Ljubljano in Ljubeljem. Odhod Putnikovega avtobusa bo v nedeljo jutraj ob 6 iz Gajeve ulice. Z vozino 55 din je vračunana tudi že vatopnina za dirko. Vsakdo ima torej priliko, da si ogleda to našo edinstveno prireditve, ki uživa danes največji sloves tudi preko meja naše domovine. S posetom dirke pa ima vsakdo priliko napraviti krasen izlet na naš lepi Ljubelj in obenem videti, kako bodo drveli motorji po cesti z vzponom 33%!

Maribor ali Celje?

Pred srečanjem najboljših atletov obeh mest

Višek letošnje akromne športne sezone v Celju bo prihodnjo nedeljo na Glaziji, kjer se srečajo po dvehletnem odmoru najboljši celjski in mariborski atleti v športni borbi za dva krasna prehodna pokala, katere sta si v dosedanjih dveh srečanjih izmenoma prisvojili obe reprezentanci. Sedaj branijo pokala mariborski atleti in smo prepričani, da se bodo za nju v nedeljo ponovno borili, čeprav Celjani pravijo, da morata trofeji sedaj ostati v Celju. Bomo videli. Kompaktnije in od zadnjega srečanja napredujoče mariborsko moštvo bo nalezelo v Celjanih, med katerimi so nekatera znana imena rekorderjev in reprezentantov, kakor Goršek, Pleteršek, po možnosti Marek in Martini ter Oselič, na enakovrednega nasprotnika. Ali bodo metaleci Hlade, Kleut, Gujžnik, dolgooprozaj Podpečan ter Monderer, Mühleisen odhvalili celjsko sprjnterje in skakalce? Odločitev bo padla v nedeljo dopoldne na Glaziji, kdorkoli bo zmagal, bo tesno zmagal. Borbe bodo izenačene, Celjani, ne zamudite prilike!

SK Zagorje tem potom objavlja, da se za dan 15. avgusta 1937 raspisani športni dan v Zagorju, zaradi nepredvidenih tehničnih zaprek, preloži na poznejši čas.

Kolesarje in motociklistične dirke društva »Sava« se prelože nepreklicno na praznik 8. septembra po že javljenem sporedu.

SK Sloven. Redna odborova seja se vrši danes ob 20 zvečer v gostini Menesger na Smarinski cesti. JZSS — Zbor smučarjev učiteljev. Prosim vse smučarske učitelje, da se zanesljivo udeležijo važnega sestanka Zbora v četrtek, 12. t. m. ob pol 9 zvečer v restavraciji Belvedere.

SK Mura. Jutri, v petek, ob 20 na obhajnem mestu odbora seja. Prosim točnost.

Triperesna deteljica

Splal M. Kunčič. — Dustral M. Sedel.

Ciganska družina Uzmovičev je bila medtem že daleč neke sredi samotnih gmaj, kamor je le redko kdaj stopila človeška noga. Poglavar Muri je imel glavo natakajeno na pravem mestu; dobro je vedel, prebrisanec, da je mera ciganskih grehov polna do roba in da jim že gorijo tla pod nogami. Sklenil je zmagovalno pot svojega rodu po slovenski zemlji prekiniti in poskusiti svojo srečo še onstran Kolpe — na Hrvaškem. Ves zadovoljen s plenom, s katerim so si bogato naložili bisage, je prav ta čas, ko so orožniki korakali po cesti, kot kralj na svojem prestolu mogočno sedel na trilem štoru in štel jernačeve srebrnike.

Ciganska družina se je svečano zbrala okoli njega. Ob pogledu na žvenkljajoče in lesketajoče se kovance so jim oči kar gorele.

»Dobra sreča, bogami!« se je kot čarovnica zarežala stara ciganka Maruša.

»Za enega mnogo, za vse premalo!« je zamodroval cigan Miško, ki mu plena nikoli ni bilo dovolj.

»Modro si rekel!« je prikimal drugi cigan, ki takisto ni bogve kaj obratjal pregovora. »Kdor z malim zadovoljen ni, velikega vreden ni! In je še pohlepno pristavil: »Burnek za vsakega — bijaj za vse!« — kar bi se po naše reklo: Polno pest za vsakega — svatba za vse!

Tabor šolske mladine v Slov. goricah

Sv. Ana v Slov. goricah, 11. avg.

V ponedeljek, dne 9. avgusta je bil pri Sv. Ani v Slov. goricah tabor šolske mladine za vso dekanijo Sv. Lenart v Slov. gor.

K prireditvi so se zbrali otroci iz vseh župnij slovenjgorške dekanije po številu nad 2000 pod vodstvom svojih katehetov. Ob pol 10 je bila skupna sv. maša s cerkvenim govorom, ki ga je govoril župnik iz Negove g. Ivan Granfela. Med mašo so otroci prepevali ljudske pesmi.

Po sv. maši je bilo na prostoru pred cerkvijo zborovanje otrok, katerega je vodil dekan Fr. S. Gomilek, ki je z lepim nagovorom pozdravil zbrano mladino in jo navduševal za katoliške verske svetinje. Zatem so se vrstile deklaracije otrok in končno je križarska mladina od Sv. Trojice v Slov. goricah predvajala igro »Sv. Tarzijel«, ki so ji številni otroci z zanimanjem sledili.

Popoldne so bile skupne večerice, nakar se je mladina razšla na svoje domove.

Lep mladinski tabor, kakršnega pri Sv. Ani še ni bilo, bo vsem, ki so se ga udeležili, ostal v trajnem spominu.

Sv. Jernej pri Ločah

V nedeljo, 25. julija, ob pol 3 zjutraj je med malo nevihto udarilo v hišo Kušter Urše v Zg. Lažah. Strela je šla nad oknom v sobo, kjer so imeli luč zaradi nevihte. Oplazila je leseno steno, vrgla iz košare na tleh kokoš, ki je tam valila, in razmetala jajca, potem pa se je zgubila v zemljo. Kokoš je ostala vse do jutra v težki omedlevici, ko so jo pa kot mrtvo hoteli oskubiti, se je zopet zavedla, a koj na to je poginila. Druge škode strela ni naredila. — Dne 4. avgusta ob pol 3 popoldne pa je zopet udarilo pri Alojziju Kukuviču na Vrhu in sicer tokrat v oreh poleg gospodarskega poslopja. Od tam je preskočila na slamo streho ter jo takoj ugasila. K sreči pa je bilo več ljudi blizu, ki so z vodo in gnojnicno ogenj zmagali in poslopje rešili. Pred par tedni je Kukuviču strela požgala hišo do gola zidovja. Komaj so sedaj hišo na novo pokrili in nekoliko popravili, pa zopet ta nesreča. Ljudje se pri vsakem najmanjšem grmenju kar tresejo od strahu, da ne bi udarilo še tretjič.

Agnes Günther:

62

Dušica - Rožamarija

»In zdaj ste se prepričali, da to ni navadna ljubavna zadeva!«

»In če že, potem le enostranska...«

»To je staro prijateljstvo!«

»Toda grof še vendar ni star!«

»Pa princesa je zelo mlada.«

»Kako imenitno zna ravnati s princoso! Spričo te odlične, mlade dame se domnevam kot bedast kmečki fant.«

»Kako to, da se princeze tako plašite? Tega sicer pri vas nisem vajen.«

»Ker sem tolik gobeždač!... Ne, gospod tajni svetnik, vi me še ne poznate! — V moji duši se skriva ponižnost! Princesa pa tudi nisem vajen. Nisem jih imeli na našem sicer rodovitnem kmečkem posestvu. Tudi še nisem našel prilike, da bi izvrševal svojo zdravniško umetnost po dvorih Evrope — Na moje silno presenečenje so bila tam že vsa zdravniška mesta zasedena! Toda to ni pravi vzrok. Kadar obole odlične dame, je med posameznimi primeri le ta razlika, da je eden ali drugi donosejši.«

»Ah, ne govorite tako! Vi, z vašim rodovitnim očetnim, kmečkim posestvom v ozadiju si lahko to noblesno že dovolite in morate si jo dovoliti. Kdor je lastnik večjega ali manjšega dela našega planeta, ta šteje med vojskovodje!«

»Te vaše besede so mi v veliko radost, gospod tajni svetnik. V tišini mojega srca ti isto prepričanje. Seveda ga ne smemo povsod očitno kazati! Vprašajte, prosim, gospodično Zittelmann, ki tamle prihaja s svojim strašilom na glavi, če si želi kmečkega tasta!«

»Takšne goske bi pa že ne smeli navajati za zgled! Toda še vedno nisem izvedel, čemu se princeze toliko bojite? Meni se vendar dozdeva zelo vpludna in ponižna. Pobira celo gospodom knjige, ki so jim padle na tla, kakor Ottilija v »Sorodnih dušah!«

TEL. 21-24 MATICA

Priljubljena opereta Schubertovih melodij
Pri treh mladenkah
Paul Hörbiger — Maria Andersgast —
Gretl Tietmer — Svetislav Petrovič
Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda. Dina 1.—; ženitovanjski oglaš Dina 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Dina 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petitna vrstica po Dina 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Klavca in čistilca

za perutnino sprejemem. — Domobranska cesta 7. b

Pomočnika

sedlarskega in tapetniškega — sprejemem takoj. — Ivan Hartil, Prevalje. (b)

Mehanika

z večletno prakso v petilni industriji, sprejemem takoj v stalno službo. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12673. (b)

Zasluzek

Veliko denarja

lahko zasluži vsak trgovec, krošnjar ali zastopnik s prodajo nekega odličnega predmeta za vsakega, ki štedi denar, čas in trud. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Sigurno« št. 12669. (z)

Prodamo

Koroške brusnice

(PREISELBER) dnevnice sveže — razposilja od 6 kg naprej Zechner Henrik, Libelice, Koroško.

Sveže slive

in hruske, 1 kg 3.75 din, 50 kg — franko voznina razposilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Vino

ruče in belo, dobre kvalitete (tudi slivovko) ugodno prodaja I. Vehovar, Koprivnica pri Rajhenburgu. (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Posestva

Visokoprtilična hiša

z vodovodom, elektriko in lepim vrtom v Vižmarjih, napredaj. Pojasnila se dobe v Vižmarjih št. 59. (p)

Več stavbnih parcel

na jako prometnem kraju, v bližini kolodvora Vižmarje — napredaj Pojasnila istotam št. 59. V najem se oddajo kletni skladišni prostori. (p)

Stanovanja

ODDAJO:

Lepo opremljeno sobo

čisto in sončno, oddam solidnemu gospodu. Gosposka ulica 9-II. (s)

Dvosobno stanovanje

s kopalnico oddam s septembrom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12667. (c)

Dve stanovanji

obstoječi iz kuhinje in ene sobe se oddata za mesec september. Poizve se pri hišnici: Vošnjakova ulica 4. (c)

ISČEJO:

Enosobno stanovanje

enažno in svetlo, za dve odrasli osebi, laževa za takoj ali kasneje. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod št. »Stalno«. (c)

Razno

Tovarne trikotaje

(pletenin) pozor! Za savinsko in šaleško dolino prevzamem vse vrste izdelkov v komisijah ali fikšno prodajo. Ponudbe v upravo »Slov.« v Ljubljani pod št. 12682. (r)

Pohištvo

Spalnica

slog pol barok, in ena iz trdnega lesa, prav dobro ohranjena, ugodno napredaj. Hotel »Slov«, Ljubljana. (s)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Gospodinje!

Sivne stroje dobite v posojilo proti majhni odškodnini pri »Prometu« (naprositi križanske cerkve). (1)

Novosti

perila, oblike, pumparice itd nudi ceneno Presker, Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Presenetljivo odkritje zdravnikov

vrača mladost

uveli gubasti koži

Neki dunajski medicinski strokovni list objavlja poslednje zmagovalne znanosti, ki bo zadivilo svet. Dognan je bil ne samo vzrok gub, marveč tudi način, kako jih je mogoče odstraniti. Materam pa celo tudi starim mamam se lahko vrne čista sveža polt njihovih dekliških dni. Ženske petdesetih pa celo tudi šestdesetih let lahko spet dobijo gladko in nenagubano mladostno kožo.

Gube izhajajo od tega, ker koža s staranjem izgublja nekatere bistvene redine elemente. Te elemente zdaj pripravljajo iz skrbno odbranih mladih živali. Čim dobi človeška koža spet te elemente, jo osvežijo in pomladajo. To so presenetljivi rezultati raziskovanj, izvršenih na dunajskem vseučilišču pod vodstvom profesorja dr. Stejskala. Izključno pravico izkoriščanja odkritja tega

profesorja si je z ogromnimi stroški pridobila tvrdka Tokalon. Njen ekstrakt živih kožnih celic, ki se imenuje »Biocel«, se lahko našde samo v kremi Tokalon (rožnate barve). Pri kemičnih preizkušnjah, pri ženskah od 60 do 70 let so bile gube odstranjene v šestih tednih (glej izčrpno poročilo v Dunajskem Medicinskem Vestniku).

Uporabljajte vsak večer rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo. Ona hrani in pomlaja kožo med tem ko Vi spite. Gube kmalu izginejo. V nekaj tednih boste za leta in leta mlajši. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (brez masčobe). Ona razkrajja zajedalce, krči povečane žnojnice in napravlja najtemnejšo in najodpornostno kožo mehko, belo in gladko. Uspešni rezultati so zajamčeni ali pa se Vam vrne denar.

Denar

BANČNO KOM. ZAVOD

in MENJALNICA

MARIBOR

Aleksandrova ulica št. 40

vnovčuje

HRANILNE VLOGE

bank in hranilnic,

kupuje

vrednostne papirje, va-

lute in zlatnike po naj-

višji dnevni ceni.

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Sloven-

ska banka v Ljubljani.

Krekov trg 10, tel. 27-62

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov,

terjatve in vrednostne pa-

pirje

vnovčim

najkulantneje po najvišji

ceni

takoj v gotovini

AD. PLANINSEK, LJUB-

LJANA, Beethovnova uli-

ca 14, telefon 25-10.

Francoske franke

prodam. Naslov v upravi

»Slov.« pod št. 12665. (d)

Kupimo

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana

Wolfova ulica št. 3

Sode od vina in žganja

dobro ohranjeno — kupi

Pačnik, Lasko. (k)

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur

predtisk in monogrami

hitro izvrši Matek & Mi-

keš, Ljubljana, poleg no-

tela Strukelj. (t)

JESENSKI LIPSKI SEJEM 193